

Anexă

**PLANUL DE MANAGEMENT AL SITULUI DE INTERES COMUNITAR ROSCI0356
POIENILE DE LA ȘARD**

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Cuprins

<i>Sumar</i>	7
A. INTRODUCERE	9
A.1. Scopul Planului de Management	9
A.2. Baza legală a Planului de Management.....	10
B. DESCRIEREA SITULUI NATURA 2000 POIENILE DE LA ȘARD ROSCI0356	10
B.1. Informații Generale.....	10
<i>B.1.1. Localizare</i>	10
<i>B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management</i>	12
<i>B.1.3. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor</i>	13
<i>B.1.4. Factorii interesați</i>	14
<i>B.1.5. Resurse pentru management și infrastructură</i>	19
<i>B.1.6. Planuri și programe relevante pentru managementul ariei protejate</i>	19
<i>B.1.7. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare</i>	19
B.2. Mediul fizic.....	20
<i>B.2.1. Aspecte fizico-geografice și geologice</i>	20
<i>B.2.2. Hidrologie</i>	21
<i>B.2.3. Clima</i>	22
<i>B.2.4. Solurile prezente în Situl Șard</i>	24
B.3. Mediul biotic.....	25
<i>B.3.1. Context biogeografic</i>	26
<i>B.3.2. Fauna</i>	26
<i>B.3.3. Flora</i>	29
<i>B.3.4. Alte valori de biodiversitate</i>	31
B.4. Informații socio-economice și culturale	31
<i>B.4.1. Comunități</i>	31
<i>B.4.2. Utilizarea terenurilor și resurselor</i>	31
<i>B.4.3. Economia locală</i>	32
<i>B.4.4. Aspecte demografice</i>	32
<i>B.4.5. Informare, conștientizare, educare și acțiuni de comunicare cu factorii interesați</i> ...	33
C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE	33
C.1. Valori.....	33
C.2. Presiuni și amenințări	34
C.3. Evaluarea tendințelor în starea valorilor ariei protejate.....	39
D. STRATEGIA DE MANAGEMENT	40
D.1. Scop.....	40
D.2. Strategia de management.....	40
D.3. Planul operațional.....	41

D.4. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului operațional ...	53
E. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT	53
E.1. Sistemul de luare a deciziilor	53
E.2. Resurse umane	54
E.3. Resurse financiare necesare pentru implementarea Planului de Management	54
E.4. Monitorizarea implementării Planului de management	59
<i>Anexa nr. 1 la Planul de management</i>	61
<i>HARTĂ SATELITARĂ A SITULUI ȘARD</i>	61
<i>Anexa nr. 2 la Planul de management</i>	62
<i>VALORILE NATURALE ALE SITULUI ȘARD</i>	62
<i>Anexa nr. 3 la Planul de management</i>	63
<i>Anexa nr. 4 la Planul de management</i>	64
<i>FIȘELE SPECIILOR DE INTERES COMUNITAR</i>	64
<i>Anexa nr. 5 la Planul de management</i>	70
<i>PLANUL FINANCIAR DUPĂ PLANUL DE ACȚIUNI</i>	70
<i>Anexa nr. 6 la Planul de management</i>	72
<i>PLANUL DE MONITORING</i>	72
<i>Bibliografie selectivă</i>	76

Listă tabele

- Tabel 1. Analiza factorilor interesați identificați în procesul de realizare a planului de management
- Tabel 2. Cantitățile de precipitații medii lunare multianuale în perioada 1961-2000 după Croitoru, 2006.
- Tabel 3. Speciile de interes comunitar
- Tabel 4. Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit
- Tabel 5. Specii de faună de interes de conservare, identificate în cadrul sitului
- Tabel 6. Plantele gazdă a speciilor de animale de importanță comunitară, identificate în cadrul sitului
- Tabel 7. Distribuția teritorială și demografică a sitului Șard
- Tabel 8. Valorile de biodiversitate identificate în cadrul sitului Șard
- Tabel 9. Amenințări identificate în cadrul sitului Șard
- Tabel 10. Planul de acțiuni

Tabel 11. Necesarul de resurse financiare pentru managementul ariei protejate – total

Tabel 12. Necesarul de resurse financiare pentru managementul ariei protejate – pe programe de finanțare

Listă figuri

Figura 1. Localizarea sitului Șard

Figura 2. Expoziția versanților în situl Șard

Figura 3. Harta hidrografică a zonei limitrofe sitului

Figura 4. Lungimea sezonului de creștere - temperatura medie peste 5,5 °C - la Șard după CARPATCLIM

Figura 5. Harta solurilor din situl Șard

Figura 6. Utilizarea terenurilor în situl Șard

Figura 7. Distribuția spațială a presiunii generate de creșterea animalelor și pășunat

Figura 8. Distribuția spațială a amenințării generate de creșterea animalelor și pășunat

Figura 9. Distribuția spațială a amenințării generate de foc, inclusiv incendierea

Glosar de termeni utilizați în Planul de management

Formular standard	documentul în care se redau principalele caracteristici ale siturilor Natura 2000, precum și informații despre speciile și habitatele pentru care au fost desemnate
Aria protejată	se referă atât la rezervații cât și la situl de importanță comunitară
Situl Șard	Situl de importanță comunitară Poienile de la Șard ROSCI0356
Habitat de interes comunitar	acele tipuri de habitate care: a) sunt în pericol de dispariție în arealul lor natural; b) au un areal natural redus ca urmare a restrângerii acestuia sau datorită faptului că în mod natural suprafața sa este redusă; c) sunt eșantioane reprezentative cu caracteristici tipice pentru una sau mai multe dintre cele 5 regiuni biogeografice specifice pentru România: alpină, continentală, panonică, stepică și pontică.
Specii de interes	speciile care pe teritoriul Uniunii Europene sunt: periclitate, vulnerabile, rare

<i>comunitar</i>	
<i>Habitat de interes de conservare</i>	habitate de interes comunitar incluse în Formularul standard sau habitate importante pentru speciile de interes comunitar incluse în Formularul standard ca loc de hrănire, reproducere, adăpost, inclusiv habitate rare la nivel național.
<i>Specii de interes de conservare</i>	specii de interes comunitar, incluse în Formularul standard sau specii importante pentru speciile de interes comunitar, incluse în Formularul standard, de exemplu pentru că sunt sursă hrană, inclusiv specii rare protejate la nivel național
<i>Activitate de management</i>	una sau mai multe acțiuni care contribuie la obținerea rezultatelor dorite pentru fiecare direcție de management, cum ar fi, de exemplu, Activități de patrulare, control, educație, realizarea unor trecători pentru pești sau distrugerea parțială a pragurilor de fund pentru a ajuta menținerea speciei, etc. Acestea sunt parțial descrise la Capitolul D5 și se stabilesc cu ocazia întocmirii planurilor de lucru anuale.
<i>Măsurile de management</i>	sunt reguli specifice de utilizare a terenurilor și resurselor din aria protejată impuse de statutul de aria protejată, respectiv de necesitatea atingerii obiectivelor ariei protejate, de obicei incluse în Regulamentul ariei protejate. Exemplu: cosirea pajiștilor de interes de conservare numai după data de 1 iulie
<i>Management adaptabil</i>	acțiunile de management sunt astfel definite încât să permită adaptarea la modificări ale sistemelor naturale intervenite pe perioada de aplicare a planului de management sau redefinirea Activităților și măsurilor de management, dacă prin monitorizare se dovedește că acest lucru este necesar
<i>Management participativ</i>	planificarea și implementarea Activităților de management se face cu implicarea / participarea factorilor interesați
<i>Management activ</i>	în cazul prezentului document, termenul se folosește pentru a indica necesitatea realizării unor Activități și măsuri de management destinate special menținerii stării favorabile de conservare a speciilor și habitatelor de interes de conservare sau refacerii acestei stări. Fără Activitățile și măsurile respective, valorile de interes conservativ se pot degrada sau pot dispărea, cum ar fi de exemplu pierderea de habitate importante de pajiști în cazul necosirii fânețelor.
<i>Activități cu</i>	Activitățile care au asemenea caracteristici încât se consideră că generează un

<i>impact</i>	impact asupra habitatelor și/sau a speciilor. Cele cu impact semnificativ sunt definite de legislație.
<i>Presiuni</i>	apar/există ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme <i>din trecut sau care au loc în prezent</i> și care afectează, în mod cumulat - efectul mai multor acțiuni și/sau fenomene - sau separat viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Pentru analiza de mai jos, au fost luate în calcul presiunile identificate în prezent sau pe parcursul ultimilor cinci ani.
<i>Amenințări</i>	pot apărea ca urmare a acțiunilor umane sau a fenomenelor naturale extreme <i>pe viitor</i> , putând afecta în mod cumulat - efectul mai multor acțiuni și / sau fenomene - sau, separat, viabilitatea pe termen lung sau mediu a speciei sau habitatului. Definirea amenințărilor se face luând în calcul acțiuni umane viitoare sau previzibile. Pentru analiza prezentată în continuare, s-au luat în calcul amenințările ce pot deriva în următorii cinci ani, din acțiuni umane în derulare sau previzibile și fenomene naturale extreme posibile.

Sumar

Acest plan de management a fost elaborat cu scopul de a ajuta la refacerea sitului Poienile de la Șard, sit ce găzduiește specii de plante și animale importante pentru echilibrul natural și pentru societatea umană, valori care sunt recunoscute atât la nivel național cât și la nivelul Uniunii Europene. Inventarierea din perioada elaborării planului de management au demonstrat că activitățile antropice nereglementate au dăunat speciilor valoroase din această zonă, iar pentru readucerea lor în areal sunt necesare măsuri care să favorizeze refacerea habitatelor.

Această arie protejată poate fi importantă pentru acțiuni de educație și recreere, reprezentând o oază naturală în apropierea orașul Cluj. Ca urmare, refacerea valorilor naturale de aici devine importantă nu numai din perspectiva obligației legale de a se menține habitatele și speciile rare, dar și din cea a îmbunătățirii condițiilor de viață ale clujenilor.

Planul de management al Sitului Poienile de la Șard conține o descriere succintă a ariei protejate, o prezentare a valorilor și amenințărilor identificate, o evaluare a tendințelor și, în baza acestora, stabilește măsurile de management și activitățile din planul operațional.

Un obiectiv extrem de important pentru această arie protejată este asigurarea menținerii și refacerii stării favorabile de conservare pentru toate speciile de interes comunitar, așa cum se prevede în directivele europene de conservare a naturii.

Pentru păstrarea acestor valori vor fi planificate și realizate activități de management variate, grupate în acest plan astfel:

Programul 1: Conservarea speciilor de interes comunitar

Obiectiv specific: Refacerea habitatului și asigurarea prezenței plantelor gazdă prin managementul durabil al pășiștilor din sit.

Programul 2: Conștientizare și educație

Obiectiv specific: Asigurarea colaborării și sprijinului factorilor interesați principali pentru refacerea habitatului și îmbunătățirea nivelului de înțelegere a importanței naturii.

Programul 3: Management și monitorizare

Obiectiv specific: Asigurarea resurselor necesare pentru managementul sitului și

monitorizarea biodiversității și a activităților umane.

Realizarea acestor programe nu este doar responsabilitatea celui ce administrează aria protejată, respectiv a Custodelui, întrucât legea prevede responsabilități și obligații, atât pentru toți proprietarii și administratorii de terenuri, cât și pentru autorități. Ca urmare, este foarte important ca implementarea planului de management să se facă în parteneriat și prin colaborare cu factorii interesați.

A. INTRODUCERE

A.1. Scopul Planului de Management

Planul de management a fost elaborat în vederea stabilirii măsurilor de management și de monitorizare pentru situl de importanță comunitară Poienile de la Șard ROSCI0356, numit în continuare Situl Șard, astfel încât să se realizeze obiectivele pentru care a fost desemnat situl.

Situl Șard, cunoscut sub denumirea Poiana Sântivan, se întinde pe o suprafață de 47 ha și este situat în zona centrală a județului Cluj. Este un sit foarte mic, constituit în principal din pajiști utilizate de localnici pentru pășunat.

Situl a fost desemnat pentru 2 specii de insecte. Aceste două specii nu au fost găsite în teren, dar s-a confirmat existența habitatelor cu speciile de floră gazdă. Astfel sunt șanse ca ele să reapară în sit. Prin urmare vor fi necesare măsuri de monitorizare, precum și intervenții de management care vor viza îmbunătățirea habitatelor favorabile, respectiv îmbunătățirea prezenței speciilor de floră gazdă. În Situl Șard au fost identificate 9 specii de floră care sunt importante, întrucât de ele depind speciile de faună importante pentru conservare, incluse în Formularul standard. În plus a fost găsită a specie de fluture de interes comunitar: *Euplagia quadripunctaria*.

Pentru informarea localnicilor despre valorile sitului au fost organizate acțiuni de educație în școli, expoziție de fotografie în Cluj-Napoca, întâlniri de consultare a localnicilor și autorităților locale, respectiv a instituțiilor cu responsabilități în menținerea acestei arii protejate, și au fost publicate articole despre speciile protejate în mass-media locală.

Legislația în vigoare stabilește responsabilitatea implementării măsurilor de management pentru conservarea și utilizarea durabilă a resurselor naturale, impunând implicarea nu numai a administratorului, dar și a autorităților, așa cum se precizează în articolul 21 aliniatul 6 al Ordonanței de urgență a Guvernului 57/2007, cu modificările și completările ulterioare: *”Autoritățile locale și naționale cu competențe și responsabilități în reglementarea activităților din ariile naturale protejate sunt obligate să instituie, de comun acord cu administratorii ariilor naturale protejate și, după caz, cu autoritatea publică centrală pentru protecția mediului și pădurilor, măsuri speciale pentru conservarea sau utilizarea durabilă a resurselor naturale din ariile naturale protejate, conform prevederilor planurilor de management.”* Ca urmare, Planul operațional detaliat, de la Capitolul D.4, stabilește responsabilitățile pentru implementarea acțiunilor de management.

Planul de management este un instrument util pentru a atrage atenția asupra importanței naturii și a resurselor naturale pentru dezvoltarea comunităților și a necesității menținerii acestora pentru generațiile viitoare. În vederea asigurării bazelor pentru dezvoltare durabilă a zonei, prevederile Planului de management vor fi integrate în planurile strategice relevante, conform articolului 21 alineatul 5: *”Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management.”*

A.2. Baza legală a Planului de Management

Baza legală este constituită de Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007 privind regimul ariilor naturale protejate, conservarea habitatelor naturale, a florei și a faunei sălbatice, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, care la art. 21. prevede următoarele:

- *alineatul 2 - planurile de management și regulamentele se elaborează de către custozii acestora, se avizează de către Agenția Națională pentru Protecția Mediului/structurile din subordinea acesteia, după caz, și se aprobă prin ordin al conducătorului autorității publice centrale pentru protecția mediului și pădurilor, cu avizul autorităților publice centrale din domeniul culturii și consultării autorităților publice centrale din domeniul dezvoltării regionale și administrației publice, agriculturii și silviculturii. În cazul în care nu există custozii sau în situația în care planurile de management sunt elaborate în cadrul unor proiecte cu finanțare națională/europeană, acestea pot fi elaborate și de alte entități, urmând să fie însușite de către custozii, în procesul elaborării și respectiv, al aprobării acestora.*

B. DESCRIEREA SITULUI NATURA 2000 POIENILE DE LA ȘARD ROSCI0356

B.1. Informații Generale

B.1.1. Localizare

Situl Șard, cunoscut sub denumirea Poiana Sântivan se întinde pe o suprafață de 47 ha și este situat în zona centrală a județului Cluj, fiind situat în întregime în județul Cluj, pe teritoriul administrativ al comunei Baci, respectiv al următoarelor localități: comuna Baci, cu satele Baci, Corușu, Mera, Popești, Rădaia, Suceagu. Coordinatele geografice ale centroidului ariei naturale protejate sunt: 386544.6105, 591760.5709

Drumul Național European E81 este paralel cu situl pe direcția est-vest, la o distanță cuprinsă între 1-1,5 km.

Situl Șard se poate accesa din următoarele localități: de pe Drumul Național European E81 din satul Baci, de pe drumurile comunale din satul Popești și satul Corușu.

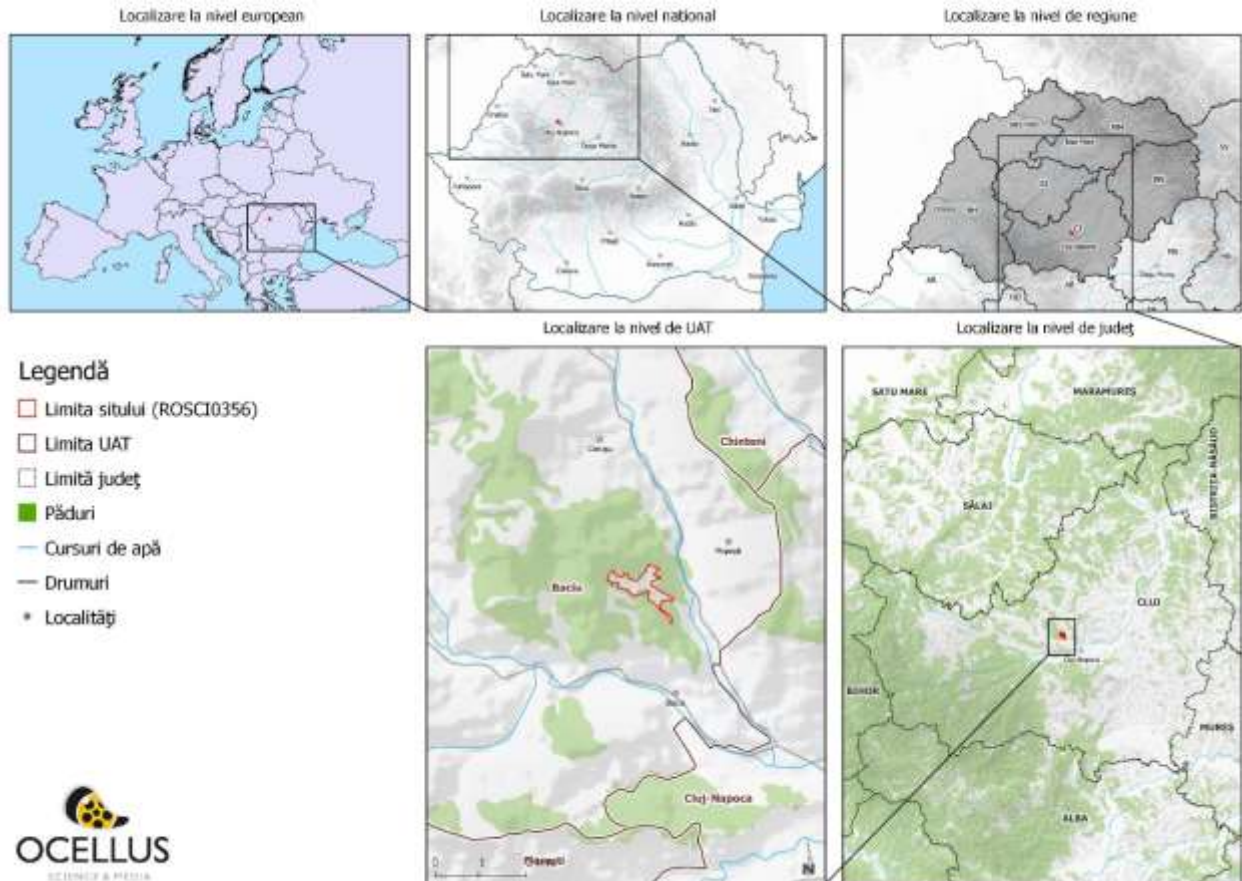

Figura 1. Localizarea Sitului Șard.

B.1.2. Cadrul legal și administrativ pentru management

Desemnarea, limitele și categoria de management a Sitului Șard

Situl Șard este arie naturală protejată de interes comunitar – categoria sit de importanță comunitară conform Directivei Consiliului 92/43/CEE privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică, desemnat prin Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2387/2011 pentru modificarea Ordinului ministrului mediului și dezvoltării durabile privind instituirea regimului de arie naturală protejată a siturilor de importanță comunitară, ca parte integrantă a rețelei ecologice europene Natura 2000 în România.

Limitele Sitului Șard au fost stabilite prin Ordinul ministrului mediului și pădurilor nr. 2387/2011. Harta este pusă la dispoziția factorilor interesați de către autoritatea publică centrală pentru protecția mediului prin intermediul paginii de internet http://www.mmediu.ro/protectia_naturii/protectia_naturii.htm, conform actului normativ menționat, precum și în [Anexa 1](#).

Pe suprafața Sitului Șard nu se regăsesc alte arii protejate.

Situl Șard se încadrează la categoria de management din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată prin Legea 49/2011, cu modificările și completărilor ulterioare, Anexa nr. 1, punctul k) Situri de importanță comunitară.

Arii protejate limitrofe

În imediata apropiere a sitului se găsesc următoarele situri de importanță comunitară ROSCI0146 Pădurea de Stejar Pufos de la Hoia, ROSCI0074 Făgetul Clujului - Valea Morii și ROSCI0295 Dealurile Clujului Est.

Administrarea Sitului Șard

În prezent situl nu are custode desemnat, responsabilitatea administrării revenind Agenției pentru Protecția Mediului Cluj.

B.1.3. Drepturi de proprietate, administrare și folosință a terenurilor

Din punct de vedere al drepturilor de proprietate, administrare și folosință a terenurilor din Situl Șard situația este următoarea:

- a) proprietari sunt persoane fizice din localitatea Baci
- b) drept de folosință se acordă de către unii proprietari, pe bază de înțelegere verbală unui proprietar de oi din localitatea Baci, care pășunează situl cu cca. 500 de oi.

B.1.4. Factorii interesați

Tabelul nr. 1.

Analiza factorilor interesați identificați în procesul de realizare a planului de management

Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în aria protejată	Rol / interes	Capacitatea/posibilitatea de a influența decizii importante de management: +++ puternic/++ mediu/+ redus
Autorități de mediu, de reglementare și control activități		
Autoritatea publică centrală pentru protecția mediului	Asigurarea cadrului legislativ, implementarea politicilor de mediu la nivel național, responsabil pentru sistemul de arii protejate.	+++
Agenția pentru Protecția Mediului Cluj	Gestionarea, avizarea și controlul sitului protejat	+++
Autoritatea publică centrală pentru agricultură și dezvoltare rurală	Reglementarea activităților agricole și de dezvoltare rurală	+++
Garda Națională de Mediu Comisariatul Județean Cluj	Inspecție și control din punct de vedere al protecției mediului: sancțiuni, amenzi, restricții	++
Garda Forestieră Cluj Napoca	Inspecție și control în silvicultură și vânătoare. Reglementarea managementului forestier din afara fondului forestier.	+
Inspectoratul de Poliție al Județului Cluj	Ordine publică, urmărire penală, etc.	++

Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în aria protejată	Rol / interes	Capacitatea/posibilitatea de a influența decizii importante de management: +++ puternic/++ mediu/+ redus
Inspectoratul de Jandarmeria Județean Cluj	Ordine publică	++
Acordarea și controlul plăților pe suprafață		
Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Cluj	Derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură	+++
Autorități ale administrației publice locale		
Consiliul Județean Cluj	Planificare teritorială și strategică	++
Instituția Prefectului Județului Cluj	Asigură realizarea intereselor naționale, aplicarea și respectarea Constituției, a legilor, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, a celorlalte acte normative, precum și a ordinii publice	+
Primăria și Consiliul Local al Comunei Baciu	Proprietar de teren, rol în planificare teritorială și strategică, respectiv în menținerea ariei protejate	+++
Comunități și grupuri de interese locale și regionale		

Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în aria protejată	Rol / interes	Capacitatea/posibilitatea de a influența decizii importante de management: +++ puternic/++ mediu/+ redus
Populația locală din imediata vecinătate a sitului, din localitatea Baci, Corușu, Mera, Popești, Rădaia, Suceagu	Proprietari de terenuri, gestionari și/sau utilizatori de resurse	+++
Reprezentanți mass media	Informare, conștientizare	++
Bisericile din localitățile Baci, Corușu, Mera, Popești, Rădaia, Suceagu	Conștientizare	+
Vizitatori	Recreere	+
Administrare infrastructură		
Societatea Comercială de Distribuție și Furnizare a Energiei Electrice Electrica SA - Filiala Electrica Distribuție Transilvania Nord - Sucursala de Furnizare a Energiei Electrice Transilvania Nord Cluj-Napoca	Furnizare energie electrică	+
Transelectrica - Compania Națională de Transport a Energiei Electrice	Întreținere rețea electrică	+
Administrare resurse		
Direcția Silvică Cluj	Coordonare activități în fondul forestier de stat și privat, interes economic	++
Ocolului Silvic Cluj	Management forestier	+++

Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în aria protejată	Rol / interes	Capacitatea/posibilitatea de a influența decizii importante de management: +++ puternic/++ mediu/+ redus
Proprietari animale din zonă	Închiriere pajiști	+++
Școli, universități, muzee, institute de cercetare		
Școlile din imediata vecinătate a localității Baci	Activități educative, informare, conștientizare	++
Universitatea Babeș-Bolyai - Facultatea de Biologie și Geologie și Facultatea de Știință	Activități educative, monitorizarea speciilor și habitatelor protejate,	++
Universitatea Sapientia, Departamentul de Știință	Activități educative, monitorizarea speciilor și	+
Muzeul Zoologic al Universității Babeș-Bolyai	Activități educative, monitorizarea speciilor și habitatelor protejate, informare, conștientizare	+
Vivariul Universității Babeș-Bolyai	Activități educative, monitorizarea speciilor și	+
Institutul de Cercetări Biologice Cluj-Napoca	Cercetare	+
Organizații neguvernamentale		
Asociația „Apáthy István Egyesület”	ONG susținerea și îmbunătățirea învățământului superior în limba maghiară și ocrotirea naturii	++
Societatea Ornitologică Română Birou Teritorial Cluj	ONG protecția mediului	++

Instituții, organizații, grupuri de interese pe categorii stabilite pe baza rolului și/sau a interesului în aria protejată	Rol / interes	Capacitatea/posibilitatea de a influența decizii importante de management: +++ puternic/++ mediu/+ redus
Societatea Lepidopterologică Română	ONG protecția mediului	++
Asociația Ecouri Verzi Cluj-Napoca	ONG protecția mediului	++
Asociația Transilvania Verde – Zöld Erdély Egyesület	ONG protecția mediului	++
Asociația pentru Protecția Păsărilor și a Naturii Grupul Milvus	ONG protecția mediului	+
BÖSZ la Uniunea Studențească Maghiară din Cluj-Napoca	ONG studenților biologi și ecologi	+
Organizația Studenților pentru Natură	ONG studenților	+
Societate Organizată Sustenabil Cluj	ONG protecția mediului	+
Centrul Focal Asociația pentru Monitorizarea și Conservarea Biodiversității	ONG protecția mediului	+
Asociația Green&Wild	ONG protecția mediului	+
Finanțatori		
Fundații, asociații, instituții ce gestionează fonduri nerambursabile sau sunt interesate în a sprijini activitatea ariei protejate	Sprijin pentru activități de conservare, educație, conștientizare și ecoturism, responsabilitate socio-economică	++

B.1.5. Resurse pentru management și infrastructură

În prezent nu se alocă resurse pentru management altele decât cele prevăzute în proiectul care asigură posibilitatea elaborării planului de management. Nu există infrastructură special realizată sau desemnată pentru managementul acestui sit.

Administrare, personal, sistem de decizie, resurse pentru management

Situl nu are în prezent un custode desemnat. Responsabilitatea pentru sit revine Autorității publice locale pentru protecția mediului Cluj.

Deciziile în ce privește activitățile de management curent se iau de către autoritatea publică locală pentru protecția mediului Cluj.

B.1.6. Planuri și programe relevante pentru managementul ariei protejate

Conform prevederile articolului 21, alineatul 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea 49/2011, cu modificările și completările ulterioare: *”Planurile de amenajare a teritoriului, cele de dezvoltare locală și națională, precum și orice alte planuri de exploatare/utilizare a resurselor naturale din aria naturală protejată vor fi armonizate de către autoritățile emitente cu prevederile planului de management.,,*

Ca urmare, planurile relevante pentru managementul ariei protejate sunt:

1. Planul Urbanistic General al comunei Baci, cu perioadă de valabilitate 2008-2018
2. Amenajamentul silvic al Ocolului Silvic Cluj, cu perioadă de valabilitate 2008-2018

B.1.7. Sistemul de planificare a activităților, monitorizare și raportare

În prezent Agenția pentru Protecția Mediului Cluj utilizează un sistem de planificare a activităților, monitorizare și raportare care integrează toate ariile protejate din responsabilitatea acesteia, neexistând un plan detaliat pentru acest sit. Planul de management va stabili cadrul pentru un sistem dedicat acestui sit.

B.1.8. Scurt istoric al managementului și al activităților majore de management

Principalele activități de management pentru acest sit sunt cele desfășurate în cadrul proiectului *”Elaborarea planurilor de management integrat pentru siturile de importanță comunitară*

ROSCI0074 Făgetul Clujului – Valea Morii, ROSCI0356 Poienile de la Șard și ROSCI0394 Someșul Mic”, elaborat și implementat de Asociația „Apáthy István Egyesület”.

Până în prezent s-au realizat:

- a) inventarul speciilor și habitatelor de interes comunitar,
- b) acțiuni de educație în școli din Cluj-Napoca și din localități relevante pentru sit,
- c) expoziție de fotografie în Cluj-Napoca,
- d) întâlniri de consultare ale localnicilor și ale autorităților locale, respectiv a instituțiilor cu responsabilități în menținerea acestei arii protejate,
- e) articole despre speciile protejate în mass-media locală.

B.2. Mediul fizic

Datele prezentate în acest capitol se bazează pe studiile elaborate în anul 2014 în urma inventarierilor de teren după cum urmează:

Denumire studiu/Raport	Echipa de lucru	Denumire prescurtată
Hărți existente privind mediul fizic, conspectul bibliografiei de specialitate	Pál Zoltán- Ferenc	RA.2.3.
Cartarea mediului fizic - geologie, geomorfologie, hidrologie, climatologie și soluri - bazat pe rezultatele datelor de teren	dr. Imecs Zoltán dr. Bartos Elekes Zsombor	RA.3.2.

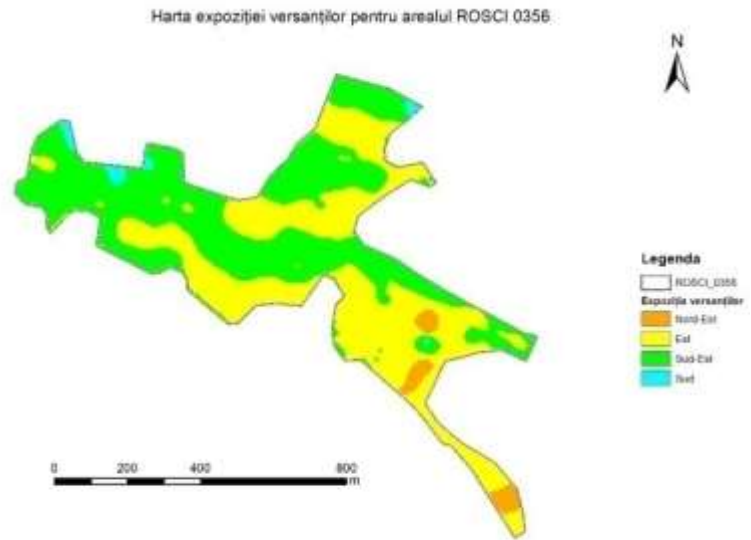
B.2.1. Aspecte fizico-geografice și geologice

Situl *ROSCI0356 Poienile de la Șard* se întinde pe o suprafață relativ redusă, de numai 47 ha. Din punct de vedere geografic acest sit se situează la nord de culoarul Someșului Mic fiind încadrat în subunitatea geografică a Dealurilor Clujului și Dejului a Podișului Someșan, întinzându-se în zona Pădurii Baciului. Morfologic, amplasamentul se află în microculoarul depresionar al văii pârâului Popești, afluent de stânga al Someșului Mic.

Altitudinea medie este de 540 m, cu o diferență maximă de nivel de 128 m, cu valori maxime de 596 m și minime de 467 m.

Figura nr. 2 – Expoziția versanților în situl Șard

Datorită așezării geografice în zona de contact dintre depresiunea Transilvaniei, Apuseni și piemonturile interne ale Transilvaniei, zona are un substrat litologic complex, care conferă zonei Dealurilor Feleacului o unitate, dar și o diversitate morfologică accentuată, după Bănărescu și colab., 1960.

În Situl Șard structura litologică este alcătuită din strate bogate în minerale argiloase cu orizonturi calcaroase. De-a lungul culmii dealului, strict în zona sitului Șard, se remarcă Formațiunea Tufului de Dej.

Situl Șard, deși se întinde pe o suprafață foarte restrânsă, este divers din punct de vedere al gradului de înclinare a pantelor, încadrându-se între valorile de mai puțin de 2° și 15°. Suprafețele cvasiorizontale nu sunt caracteristice, au o pondere de doar 0,6% din suprafața totală a ariei. Pantele cu înclinări între 2-5° și cele de 5-7° sunt la fel de bine reprezentate cu 48,7% și respectiv 50,7%.

B.2.2. Hidrologie

Rețeaua hidrografică a Sitului Șard aparține în totalitate râului Someșul Mic, care după confluența sa cu Someșul Mare pe teritoriul comunei Mica, la circa 4 km în amonte de Dej, datorită pantei generale a reliefului, gravitaționează spre vest, vărsându-se în Tisa. Situl Șard se situează în microculoarul depresionar al văii pârâului Popești, afluent de stânga al Someșului Mic, Figura nr. 3.

Ape subterane

Cele mai abundente resurse de apă subterană ale culoarului Gilău – Gherla sunt cantonate în

formațiuni de vârstă cuaternară. Acestea sunt reprezentate prin depuneri aluvionare de nisipuri, pietrișuri și bolovănișuri, sedimente ce formează strate freatice favorabile înmagazinării și circulației apei. Caracteristicile acviferelor au fost deduse în principal prin interpretarea datelor furnizate de forajele din "Rețeaua hidrogeologică de stat pentru strate freatice" și de alte foraje, destinate alimentării cu apă, executate cu precădere după 1950. Studiul datelor de foraj a condus la formularea următoarelor concluzii: acviferelor sunt de tip freatic, fiind dominate de prezența nisipului, pietrișului și a bolovănișului.

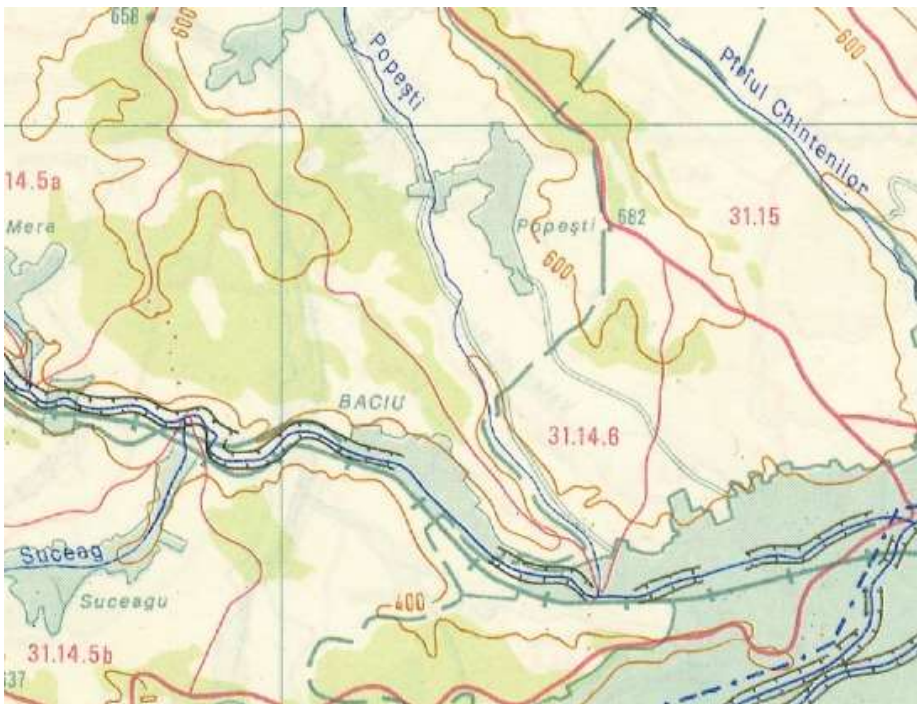

Figura nr. 3. Harta hidrografică a zonei limitrofe sitului

B.2.3. Clima

Potrivit clasificării climatologice a lui W. Köppen clima sitului se încadrează în zona climatului temperat continental răcoros, fără un sezon secetos bine individualizat și cu veri moderate. În luna

cea mai caldă temperatura lunară multianuală nu depășește 22 °C, iar în cel puțin patru luni din an temperatura medie lunară depășește 10 °C. Temperatura medie lunară a lunii celei mai calde este peste 10 °C, iar în cazul lunii celei mai reci sub -3 °C.

În general clima acestei regiuni este generată de trei categorii de factori: factorii radiativi, factorii dinamici și factorii fizico-geografici.

Repartiția temperaturii aerului pe verticală este caracterizată mai ales de inversiunile de temperatură, care pot să apară în orice anotimp, dar au frecvența maximă în intervalul octombrie - februarie. Intensitatea inversiunilor - diferența dintre temperatura la vârful inversiunii și cea de la baza ei - este cea mai mare în luna ianuarie, după Moldovan și Fodorean, 2002.

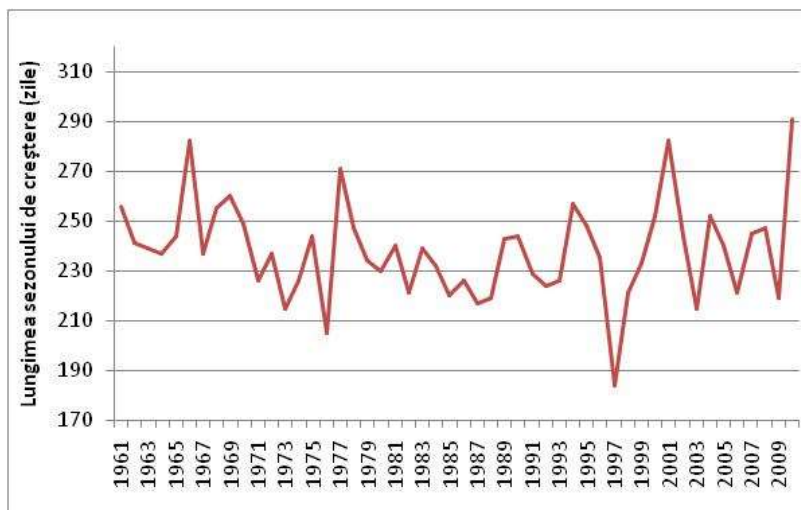

Figura nr. 4. Lungimea sezonului de creștere - temperatura medie peste 5,5 °C - la Șard după CARPATCLIM

În regiunea studiată, scăderea temperaturii sub 0°C primăvara și toamna se produce episodic și poate provoca uneori pagube însemnate mai ales pentru plantele în dezvoltare. În zona studiată, durata medie a intervalului fără îngheț se menține între 150 și 175 zile, după Clima României, 2008. Din punct de vedere ecologic lungimea sezonului de creștere, adică numărul zilelor cu temperaturi medii peste 5,5 °C, are un rol semnificativ. În regiunea sitului Șard lungimea medie a sezonului de

creștere este de 238 de zile - la Cluj-Napoca, Figura nr. 4.

În ceea ce privește precipitațiile, din distribuția cantităților lunare de precipitații în timpul anului rezultă un maxim pluviometric în iunie și un minim pluviometric în februarie-martie, conform Tabelului nr. 2.

Tabelul nr. 2

**Cantitățile de precipitații medii lunare multianuale în perioada 1961-2000 după Croitoru,
2006**

Ian	Feb	Mar	Apr	Mai	Iun	Iul	Aug	Sep	Oct	Nov	Dec	Anual
25,5	22,9	24,8	45,1	74,8	86,8	83,9	65	39,7	32,8	31,1	34,1	566,5

Numărul mediu anual al zilelor cu precipitații sub formă de ninsoare este de 35,5, respectiv 9,7% din numărul de zile dintr-un an. Ninsorile cad în intervalul octombrie - aprilie, cu un maxim în luna ianuarie - 11 zile. În zona studiată, stratul de zăpadă poate fi prezent în intervalul octombrie - aprilie, ceea ce înseamnă întreg semestrul rece și prima lună a semestrului cald al anului.

B.2.4. Solurile prezente în Situl Șard

Conform hărții din Figura nr. 5, în Situl Șard sunt prezente două clase de sol, cel al Molisolurilor respectiv cel al Argiluvisolurilor.

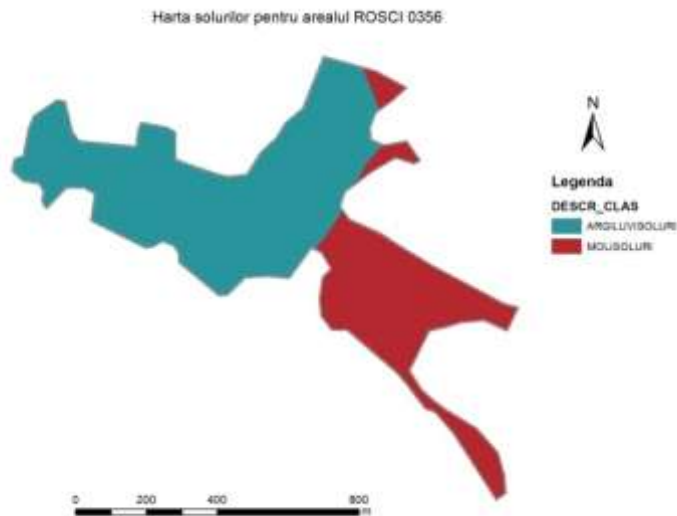

Figura nr. 5. Harta solurilor din Situl Șard

B.3. Mediul biotic

Datele prezentate în acest capitol se bazează pe studiile elaborate în anul 2014 în urma inventarierilor de teren, după cum urmează:

Denumire studiu/Raport	Echipa de lucru	Denumire prescurtată
Metodologia și planificarea detaliată a activităților de evaluare, corelate cu datele bibliografice specifice pentru speciile de nevertebrate	dr. Rákossy László, dr. Urák István, dr. Czekes Zsolt, Ferencz Márta	RA.1.6.
Inventarierea și cartarea speciilor de nevertebrate - două specii	dr. Rákossy László, dr. Urák István, dr. Czekes Zsolt, Ferencz Márta	RA.3.1., RA.4.3.
Inventarierea și cartarea plantelor gazdă	dr. Fenesi Annamária, dr. Ruprecht Eszter,	RA.5.1.

	dr. Bartha Csaba, Mátis Attila	
--	-----------------------------------	--

Situl a fost desemnat pentru 2 specii de insecte. Situația acestora se prezintă în cele ce urmează. Pe lângă acestea, s-a mai identificat o specie de insecte de interes comunitar. De asemenea, s-au făcut observații legate de habitatele favorabile acestor specii și în special cu privire la speciile de floră gazdă, critice pentru aceste specii.

B.3.1. Context biogeografic

Situl Șard face parte din bioregiunea geografică continentală, care ocupă mare parte din teritoriul României, ca de altfel și mare parte a Europei Centrale și de Vest.

B.3.2. Fauna

3.2.1. Specii de interes comunitar

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Tabelul nr. 3

Speciile de interes comunitar

Nume specie	Denumire populară	Cod N2000	Anexa din Directiva Habitate	Anexa din OUG nr. 57/2007	Lista roșie globală a IUCN	Anexa din Convenția de la Berna
<i>Euphydryas aurinia</i>	fluturele auriu	1065	Anexa 2	Anexa 3, 4A	mai puțin vulnerabil	Anexa 2
<i>Isophya stysi</i>	cosașul lui Stys	4050	Anexa 2, 4	Anexa 3, 4A		Anexa 1
<i>Callimorpha/Euplagia/Panaxia quadripunctaria</i> ¹	fluturele vărgat	1078	Anexa 2	Anexa 3		Anexa 1

Legendă: mai puțin vulnerabil - LC - least concerned – cod IUCN = Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

¹ Specia nu apare în Formularul standard.

3.2.2. Situația speciilor de interes comunitar

În cadrul procesului de realizare a planului de management, în perioada mai-august 2014 s-au făcut inventarieri ale speciilor de faună de interes comunitar, conform Anexei nr. 4 - Fișele speciilor și habitatelor, estimându-se starea actuală a speciilor.

Cele două specii incluse în Formularul standard al sitului nu au fost găsite în teren, dar s-a confirmat existența habitatelor care includ speciile de floră gazdă. Sunt șanse ca speciile de insecte să reapară în sit, prin urmare vor fi necesare măsuri de monitorizare, precum și intervenții de management care vor viza îmbunătățirea habitatelor favorabile, respectiv îmbunătățirea prezenței speciilor de plante gazdă.

Specia de interes comunitar observată în sit, dar neinclusă în Formularul standard este fluturele vărgat – *Callimorpha/Euplagia/Panaxia quadripunctaria*.

Tabelul nr. 4

Situația speciilor de interes comunitar identificate în sit

Specia	Observat/ neobservat	Observații	Stare actuală		
			*A	*B	*C
<i>Euphydryas aurinia</i>	neobservat	habitate prezente, inclusiv floră gazdă specifică Există pajiști mezofile cu <i>Succisa pratensis</i> , <i>Scabiosa spp.</i> , <i>Plantago lanceolata</i> și <i>Plantago media</i> , care sunt plante gazdă			X
<i>Isophya stysi</i>	neobservat	habitate prezente, inclusiv floră gazdă specifică Există pajiști mezofile cu <i>Prunus spinosa</i> și <i>Rubus sp.</i> - plante gazdă			X

Specia	Observat/ neobservat	Observații	Stare actuală		
<i>Callimorpha - Euplagia,</i> <i>Panaxia -</i> <i>quadripunctaria</i>	observat	habitate prezente, inclusiv floră gazdă specifică Există pajiști mezofile cu <i>Plantago</i> sp, <i>Lactuca</i> sp., <i>Trifolium</i> sp - plante gazdă		X	

Legendă:

*A - Excelentă - se menține prin non-intervenție sau prin același tip de management ca până în prezent

*B - Bună - îmbunătățirea stării de conservare se poate face cu măsuri de management fără a implica reconstrucții ecologice

*C - Medie sau redusă - degradată din cauza unor intervenții antropice, dar recuperabil cu intervenții de reconstrucție ecologică

3.2.3. Alte specii de interes de conservare

Au fost observate și specii care, deși nu sunt de interes comunitar, sunt protejate la nivel național potrivit Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea 49/2011, cu modificările și completările ulterioare, Anexa 4B.

Tabelul nr. 5

Specii de faună de interes de conservare, nou identificate în cadrul sitului

Nume specie	Denumire populară	Anexa din OUG nr. 57/2007	Lista roșie globală a IUCN
<i>Neptis hylas</i> - <i>sappho</i>	Fluturilele zebra	Anexa 4B	mai puțin vulnerabil

Legendă:

mai puțin vulnerabil - LC - least concerned – cod Uniunea Internațională de Conservare a Naturii

B.3.3. Flora

În Situl Șard au fost identificate 9 specii de floră care sunt importante întrucât de ele depind speciile de faună importante pentru conservare, incluse în Formularul standard.

Deoarece speciile de plante gazdă sunt critice pentru speciile de insecte de interes comunitar, s-a

acordat o importanță deosebită identificării acestora pe teren.

Tabelul nr. 6

Plantele gazdă a speciilor de animale de importanță comunitară, identificate în cadrul sitului

Specia	Plantă gazdă pentru specia	Stare actuală a speciei gazdă	Impactul pășunatului
<i>Plantago lanceolata</i>	<i>Euphydryas aurinia</i> , <i>Callimorpha/Euplagia</i> / <i>Panaxia quadripunctaria</i>	foarte comună, prezentă în toate tipurile de pajiști	Impact redus
<i>Plantago media</i>	<i>Euphydryas aurinia</i> , <i>Callimorpha /Euplagia</i> , <i>Panaxia quadripunctaria</i>	foarte comună, prezentă în toate tipurile de pajiști	Impact redus
<i>Plantago major</i>	<i>Euphydryas aurinia</i> ; <i>Callimorpha Euplagia</i> / <i>Panaxia - quadripunctaria</i>	răspândire de-a lungul potecilor și în zone perturbate	Impact redus
<i>Succisa pratensis</i>	<i>Euphydryas aurinia</i>	rară, într-un singur habitat umed de rogoziș înalt	Impact mare
<i>Scabiosa ochroleuca</i>	<i>Euphydryas aurinia</i>	rară, doar în zona de ecoton între pădure și fânațe sau pășune	Impact mare
<i>Prunus spinosa</i>	<i>Isophya stysi</i>	în marginea pădurii	Impact mare, din cauza curățirii pășunilor
<i>Crataegus monogyna</i>	<i>Isophya stysi</i>	în marginea pădurii	Impact mare, din cauza curățirii pășunilor
<i>Cornus sanguinea</i>	<i>Isophya stysi</i>	în marginea pădurii	Impact mare, din cauza curățirii pășunilor

Specia	Plantă gazdă pentru specia	Stare actuală a speciei gazdă	Impactul pășunatului
<i>Trifolium</i> sp.	<i>Euphydrys aurinia</i> <i>Callimorpha</i> / <i>Euplagia/Panaxia</i> <i>quadripunctaria</i>	răspândire largă	Impact mare cu excepția <i>T. repens</i>

B.3.4. Alte valori de biodiversitate

Alte valori de biodiversitate identificate în sit sunt habitatele de pajiști mezofile, întrucât speciile de insecte de interes comunitar au nevoie de vegetație de pajiști mezofile, care le asigură hrană și adăpost.

B.4. Informații socio-economice și culturale

B.4.1. Comunități

Întreaga suprafață a Sitului Șard este situată în comuna Baci.

În cadrul ultimului referendum, conform informațiilor oficiale, numărul de locuitori se prezintă conform datelor din Tabelul nr. 7:

Tabelul nr. 7

Distribuția teritorială și demografică a Sitului Șard

Localitate	Suprafață în ha*	Populație**	Densitate: populație/hectar
comuna Baci	8753	10317	1,18

* date oficiale de pe pagina Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate Imobiliară <http://date.gov.ro/dataset/unitati-administrativ-teritoriale-06-03-2014> din data de 06.03.2014

** date oficiale de pe pagina Instituției Naționale de Statistică din rezultate definitive ale Recesământului Populației și al Locuințelor – 20 octombrie 2011. <http://www.recensamantromania.ro/rezultate-2/> din data de 01.06.2014

B.4.2. Utilizarea terenurilor și resurselor

Terenul este în prezent utilizat pentru pășunat de către un proprietar de animale din comuna Baci.

Se pășunează în principal cu oi.

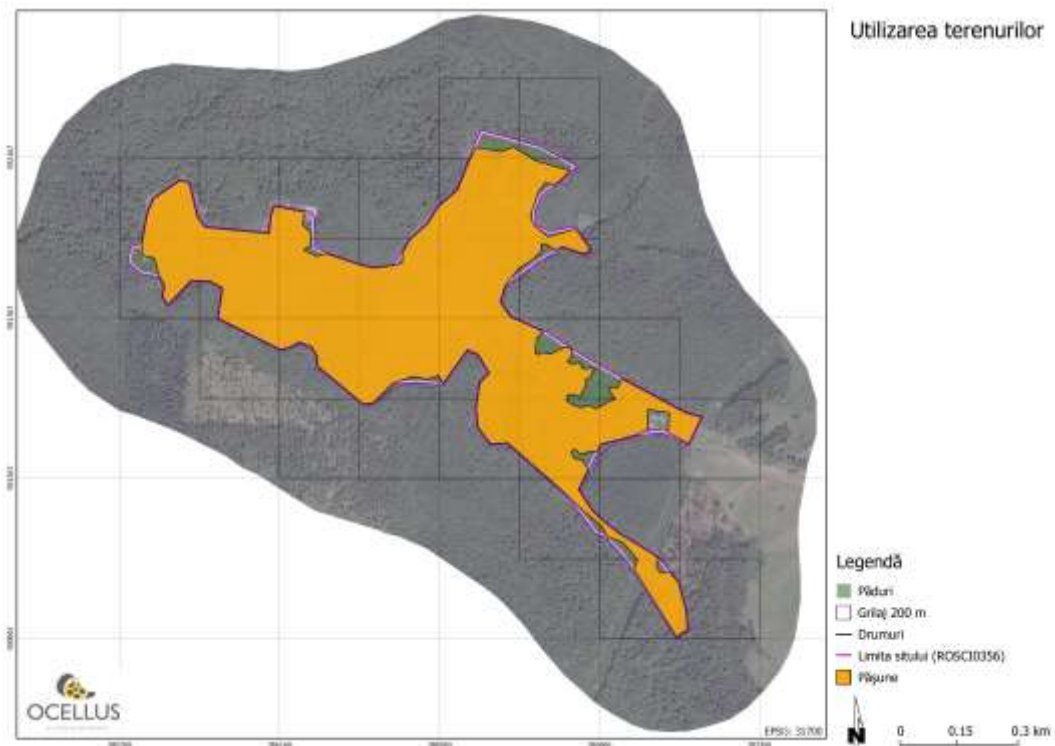

Figura nr. 6. Utilizarea terenurilor în situl Șard

B.4.3. Economia locală

Suprafața ariei protejate și valorile de biodiversitate pentru care a fost desemnată au importanță redusă în economia comunei Baciș și a zonei.

Economia comunei Baciș este una diversă, activă, cu grad mare de adaptabilitate și care de-a lungul timpului a fost definită atât de resursele zonei, cât și de apropierea acesteia de municipiul Cluj-Napoca. Sectorul primar economic este reprezentat prin exploatarea de piatră, prin intermediul carierelor ce se află pe teritoriul administrativ al comunei, materia primă - agregatele minerale, fiind sortate și prelucrate tot în zonă.

B.4.4. Aspecte demografice

Comuna Baciș are o populație de 10.137 locuitori conform recensământului din 2011. Grupul etnic predominant este cel român cu 62%. Maghiarii reprezintă 29%, celelalte etnii reprezentate fiind în principal rromi și germani.

Situl nu prezintă un interes economic major pentru populația comunei și nici interes deosebit pentru activități de conștientizare a publicului larg, ca urmare, aspectele demografice nu au fost studiate în mod special.

Situl poate prezenta interes pentru educație ecologică și eventual activități recreative.

B.4.5. Informare, conștientizare, educare și acțiuni de comunicare cu factorii interesați

Principalele activități de informare pentru acest sit au fost cele desfășurate în cadrul Proiectului ”Elaborarea planurilor de management integrat pentru siturile de importanță comunitară ROSCI0074 – Făgetul Clujului – Valea Morii, ROSCI0356 – Poienile de la Șard și ROSCI0394 – Someșul Mic”, elaborat și implementat de Asociația „Apáthy István Egyesület”, și anume:

- a) acțiuni de educație în școli din Cluj-Napoca și din localități relevante pentru sit,
- b) expoziție de fotografie în Cluj-Napoca,
- c) întâlniri de consultare a localnicilor și autorităților locale, respectiv a instituțiilor cu responsabilități în menținerea acestei arii protejate,
- d) articole despre speciile protejate în mass-media locală.

C. EVALUAREA SITUAȚIEI ACTUALE

În această secțiune se prezintă principalele valori și amenințări din aria protejată și se analizează situația valorilor identificate, respectiv amenințările care afectează starea acestora în prezent sau le pot afecta pe viitor. Aceste analize stau la baza definirii măsurilor de management.

C.1. Valori

Principalele valori ale ariei protejate sunt reprezentate de:

- a) speciile de interes comunitar prezentate în Formularul standard și prezentate / descrise la capitolul B3;
- b) habitatele importante pentru speciile de interes comunitar, care nu sunt incluse în Formularul standard, descrise la capitolul B3;
- c) speciile care sunt importante pentru aria protejată, altele decât cele de interes comunitar, prezentate la capitolul B3.

Pe lângă acestea s-au identificat și alte valori importante pentru zonă, mai ales cele ce se constituie în resurse pentru localnici și dezvoltarea zonei. De exemplu, se menționează peisaje valoroase care pot fi atracții turistice sau valori care sunt importante pentru comunitățile locale și care, dacă sunt

păstrate și valorificate, contribuie la dezvoltarea locală și la obținerea unui sprijin real din partea autorităților și a localnicilor pentru implementarea măsurilor de management.

Valorile naturale identificate în sit sunt prezentate în Tabelul nr. 8.

Tabelul nr. 8

Valorile de biodiversitate identificate în cadrul Sitului Șard

Valoarea identificată în sit și vecinătatea acestuia	Importanța pentru aria protejată/comunitate din punct de vedere al conservării și/sau utilizării economice
<i>Isophya stysi</i> cod Natura 2000 – 4050	Specie endemică pentru bazinul Carpatic.
<i>Euphydryas aurinia</i> cod Natura 2000 –1065	Specie rară de interes comunitar.
<i>Euplagia quadripunctaria</i> cod Natura 2000 –1078	Specie de interes comunitar.
<i>Pajisti mezofile</i> cu tufărișuri cod Natura 2000 – 6210	Habitatul speciilor de interes comunitar
<i>Plantele gazdă pentru insecte Plantago lanceolata, P. media, P. major, Succisa pratensis, Scabiosa ochroleuca, Prunus spinosa, Crataegus monogyna, Cornus sanguinea, Trifolium sp.</i>	Plante medicinale

C.2. Presiuni și amenințări

Identificarea și evaluarea presiunilor și amenințărilor au fost realizate în grupul de lucru și în întâlniri cu factorii interesați, utilizând clasificarea Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii. Amenințările din Formularul standard pot fi ușor asimilate cu cele din clasificarea Uniunii Internaționale de Conservare a Naturii. Această clasificare internațională, realizată pentru amenințările din arii protejate, permite o analiză mai ușoară a categoriilor de amenințări.

Tabelul nr. 9

Presiuni și amenințări identificate în cadrul sitului Șard

Legendă:

Presiune/ Amenințare minoră	Presiune/ Amenințare moderată	Presiune/ Amenințare majoră
Necesită monitorizare dar nu și acțiuni specifice de management	Necesită acțiuni specifice de management cât mai curând posibil	Necesită acțiuni de management cu prioritate
Cu impact mic	Cu impact mediu	Cu impact major
1	2	3

Presiunea / Amenințarea identificată	Valoarea amenințată	Explicații - localizare, impact potențial	Nivel impact estimat	
			presiune	amenințare
1. Agricultură				
1.1. Creșterea animalelor și pășunatul	<i>Isophya stysi</i> <i>Euphydryas aurinia</i> Pajiști mezofile	<i>Localizare:</i> - aproximativ 70 % din suprafața sitului, 30 ha. <i>Cauza:</i> - tăierea exemplarelor de <i>Prunus spinosa</i> pentru menținerea pajiștilor, uneori cu subvenții de la Agenția de Plăți și Intervenție	3	3

		<p>pentru Agricultură Cluj.</p> <p><i>Impact:</i> - dispariția populației și a speciilor gazdă.</p>		
		<p><i>Localizare:</i> - partea centrală a sitului.</p> <p><i>Cauza:</i> - pășunatul intensiv cu ovine, încărcătura este de 1,2 Unitate Vită Mare /ha față de maximum de 1 Unitate Vită Mare /ha prevăzut prin măsurile de agromediu.</p> <p><i>Impact:</i> - dispariția populației.</p>	3	2
2. Modificări ale sistemelor naturale				
2.1. Focul, incluzând incendierea	<p><i>Isophya stysi</i></p> <p><i>Euphydryas aurinia</i></p> <p>Pajiști mezofile</p>	<p><i>Localizare:</i> - partea centrală a sitului.</p> <p><i>Cauză:</i> - incendierea pentru curățarea pajiștii</p> <p><i>Impact:</i> - distrugere plantelor gazdă pentru speciile protejate, distrugerea temporară a habitatului.</p>	0	2

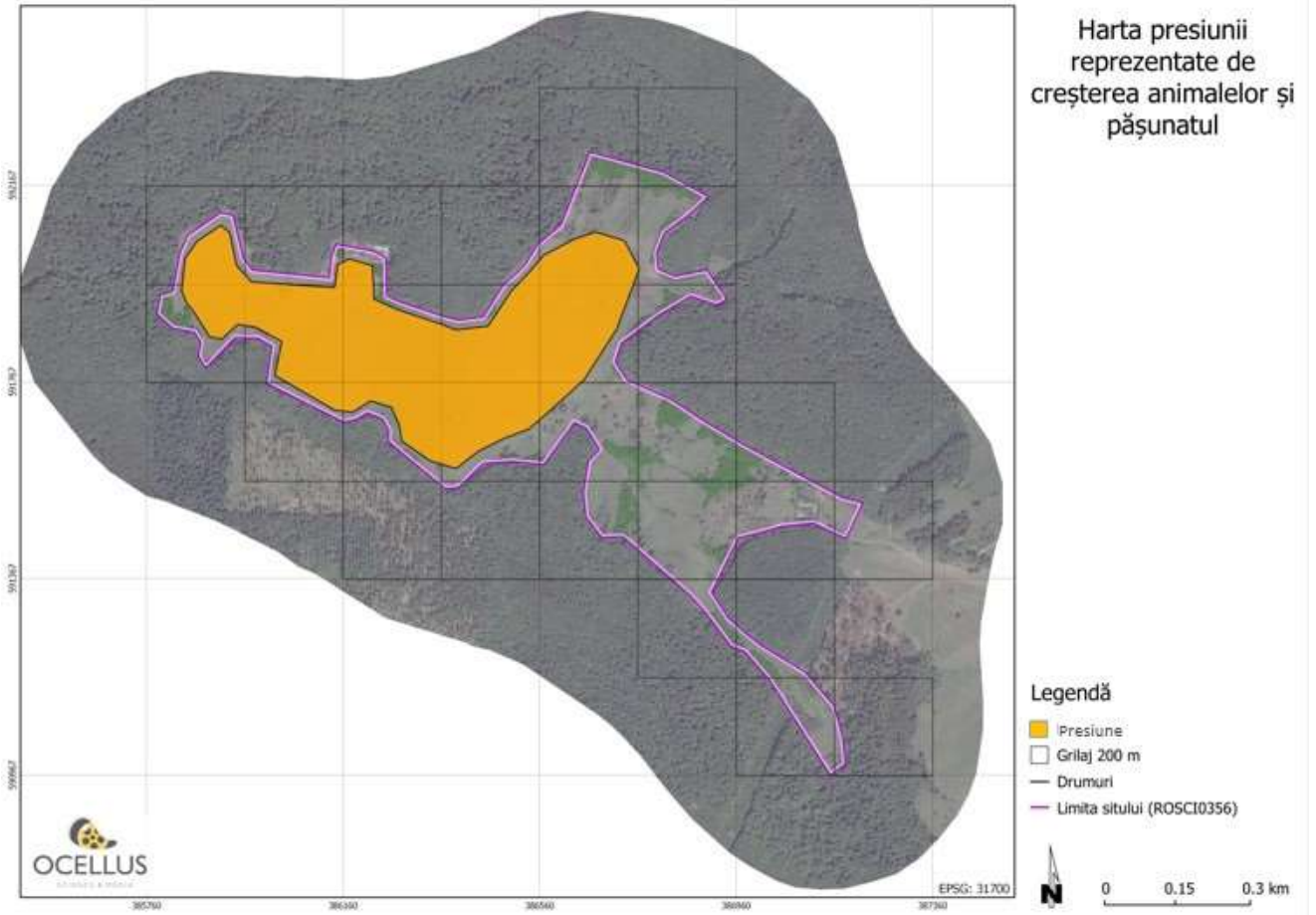

Figura nr. 7 Distribuția spațială a presiunii generate de creșterea animalelor și pășunat

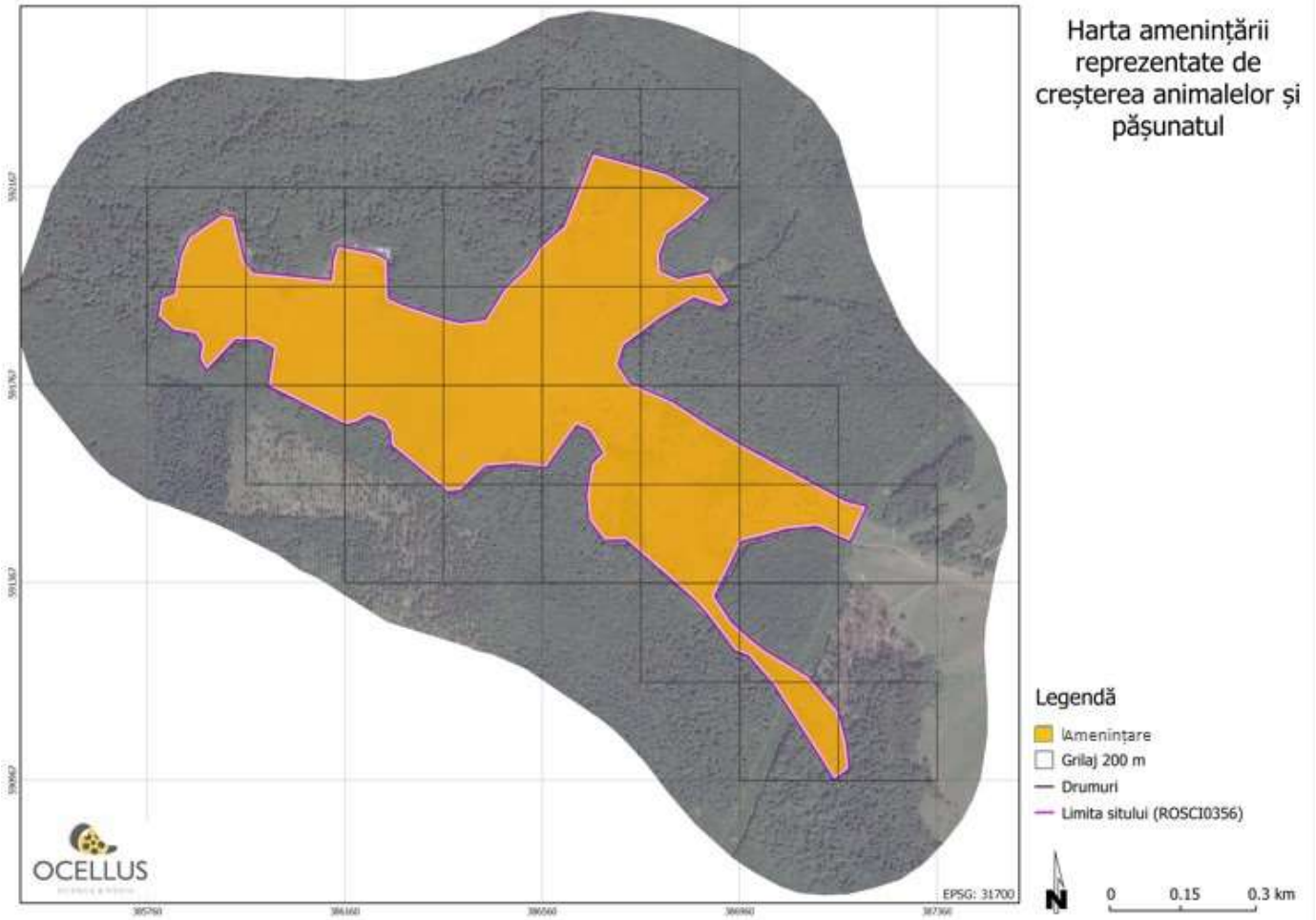

Figura nr. 8. Distribuția spațială a amenințării generate de creșterea animalelor și pășunat

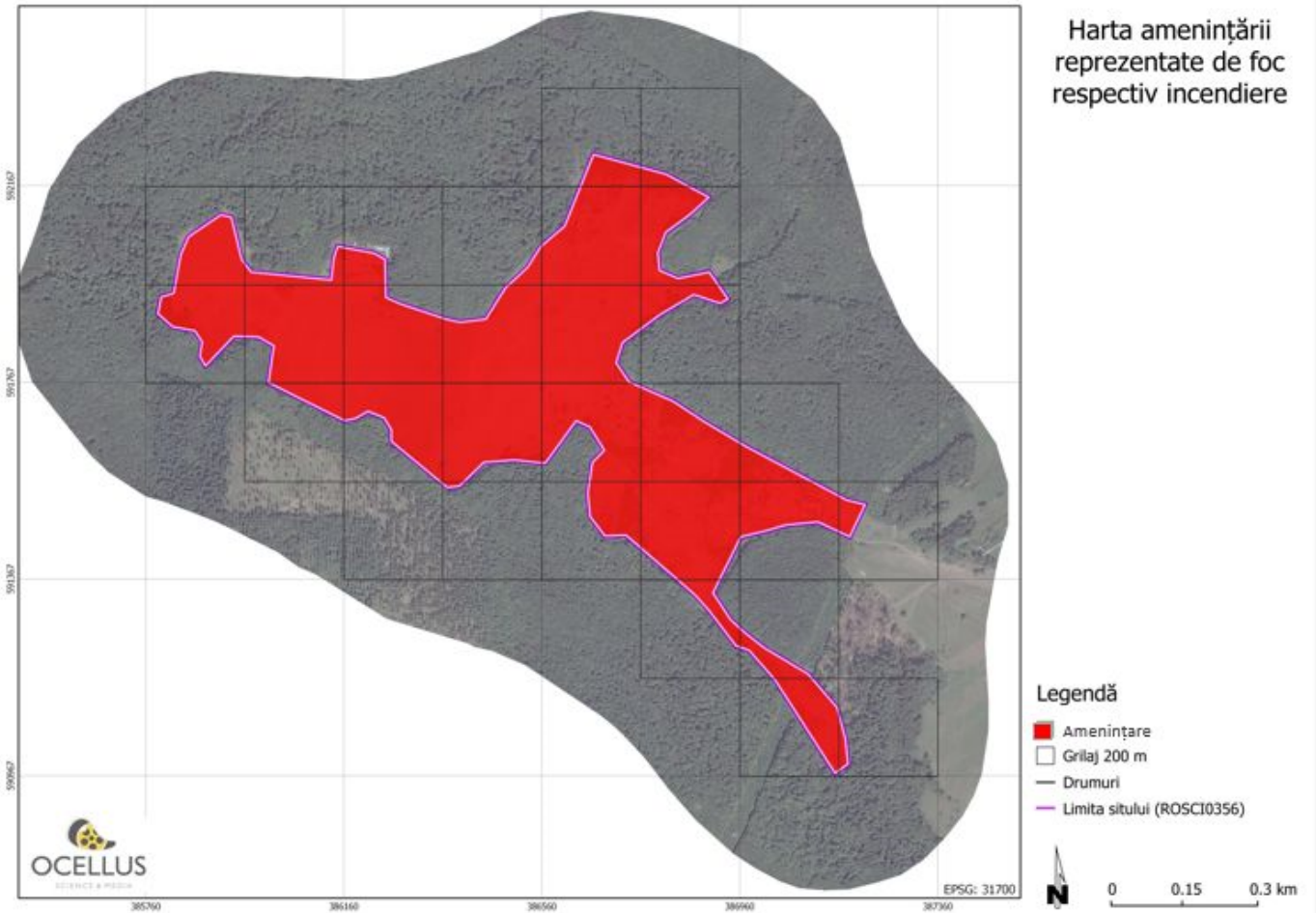

Figura nr. 9. Distribuția spațială a amenințării generate de foc, inclusiv incendierea

C.3. Evaluarea tendințelor în starea valorilor ariei protejate

Speciile de interes comunitar pentru care a fost desemnat situl nu au fost găsite la inventarierea efectuată în sezonul de vegetație din 2014. Habitatele acestor specii, deși prezente, sunt în stare necorespunzătoare.

S-a identificat în schimb o specie de interes comunitar, *Callimorpha/Euplagia/Panaxia quadripunctaria*, care este în stare de conservare satisfăcătoare, precum și o specie de interes național, protejată conform legislației din România.

Speciile de insecte și fluturi identificate în sit depind de habitatul de pajiște și de prezența unor

plante gazdă specifice fiecăreia dintre ele. Atât habitatul, cât și speciile plantă gazdă necesită măsuri speciale de conservare, întrucât în prezent sunt afectate de suprapășunat, realizat cu cca 1,2 Unitate Vită Mare /ha față de un optim de 0,7 Unitate Vită Mare și de acțiunile de curățare necorespunzătoare, prin tăierea arbuștilor și incendiere.

Pe viitor nu poate fi garantată revenirea speciilor *Euphydryas aurinia* și *Isophya stysi*, dar îmbunătățirea condițiilor de habitat și asigurarea prezenței suficiente a plantelor gazdă ar putea favoriza acest proces.

D. STRATEGIA DE MANAGEMENT

D.1. Scop

Realizarea condițiilor necesare pentru repopularea naturală a sitului cu speciile de interes comunitar pentru care a fost desemnat situl.

D.2. Strategia de management

Pentru realizarea scopului, managementul va avea în vedere atingerea obiectivelor specifice pe următoarele programe:

Programul 1: Conservarea speciilor de interes comunitar

Obiectiv specific: Refacerea habitatului și asigurarea prezenței plantelor gazdă prin managementul durabil al pajiștilor din sit, pe suprafața habitatelor speciilor gazde – 45 ha – după măsurile specificate în Tabelul nr.10.

Programul 2: Conștientizare și educație

Obiectiv specific: Asigurarea colaborării și sprijinului factorilor interesați principali pentru refacerea habitatului și îmbunătățirea nivelului de înțelegere a importanței naturii.

Programul 3: Management și monitorizare

Obiectiv specific: Asigurarea resurselor necesare pentru managementul sitului și monitorizarea biodiversității și a activităților umane.

D.3. Planul operațional

Pentru implementarea strategiei de management, prezentată la capitolul anterior, s-au definit principalele activități de management pentru primii cinci ani de implementare a Planului de Management.. Activități mai detaliate vor fi stabilite prin Planul de lucru anual. Activitățile de management au fost prioritizate după cum urmează:

- 1) **prioritatea 1** – activități de management care sunt foarte importante pentru realizarea obiectivelor și pentru realizarea cărora Custodele trebuie să facă tot posibilul să identifice resursele necesare;
- 2) **prioritatea 2** – activități importante de management, dar a căror realizare nu este critică pentru atingerea obiectivelor. Custodele va depune eforturi pentru a le realiza;
- 3) **prioritatea 3** – activități care pot contribui la realizarea obiectivelor, dar nerealizarea lor nu va influența în mod negativ aria protejată. Se vor realiza doar dacă apar oportunități pentru atragerea resurselor necesare.

Măsuri de management propuse pentru cele trei specii de nevertebrate

Euphydryas aurinia

- a) Asigurarea refacerii habitatelor favorabile speciilor de interes comunitar prin managementul durabil al pășunilor și refacerea de fânețe.
- b) Menținerea lizierei pădurilor și asigurarea unei fâșii minime de 10m lățime de vegetație arbustivă cu *Prunus spinosa* și *Rubus* sp. de-a lungul lizierei.
- c) Respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare, de a interzice curățarea pășunii prin incendiere.

Isophya stysi

- a) Asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea exemplarelor de *Prunus spinosa*, *Rubus* și *Veratrum* în sit pe cel puțin 2% din suprafața acestuia.
- b) Asigurarea refacerii habitatelor favorabile speciilor de interes comunitar prin managementul durabil al pășunilor și refacerea de fânețe.

- c) Menținerea lizierei pădurilor și asigurarea unei fâșii minime de 10 m lățime de vegetație arbustivă cu *Prunus spinosa* și *Rubus* sp. de-a lungul lizierei.
- d) Respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare, de a interzice curățarea pășunii prin incendiere.

Euplagia quadripunctaria

- a) Asigurarea refacerii habitatelor favorabile speciilor de interes comunitar prin managementul durabil al pășunilor și refacerea de fânețe.
- b) Respectarea prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 86/2014, cu modificările și completările ulterioare, de a interzice curățarea pășunii prin incendiere.

Tabelul nr. 10

Planul de acțiuni

Programul 1: Conservarea speciilor de interes comunitar								
Obiectiv: Refacerea habitatului și asigurarea prezenței plantelor gazdă prin managementul durabil al pajiștilor din sit.								
	Indicator de finalizare	Prioritate	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Responsabilitatea principală pentru implementare
1.1. Asigurarea condițiilor pentru dezvoltarea exemplarelor de <i>Prunus spinosa</i> , <i>Rubus</i> și <i>Veratrum</i> în sit pe cel puțin 2% din suprafața sitului, prin:	Pâlcuri aprox. 8-10m ² /1000m ²	1	√	√	√	√	√	Custode, proprietari
a. Interzicerea curățirii totale a pășunii și încurajarea utilizatorilor să păstreze speciile de plante gazdă		1	√	√	√	√	√	
b. Stabilirea de comun acord cu Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Cluj a unor reguli specifice sitului pentru a asigura		1	√					

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

menținerea cu precădere a speciilor gazdă								
1.2. Asigurarea refacerii habitatelor favorabile speciilor de interes comunitar prin managementul durabil al pășunilor și refacerea de fânețe prin	0,3 - 0,7 Unitate Vită Mare/ha	1	√	√	√	√	√	Custode, proprietari
a. Admiterea unei încărcături maxime la pășunat fi de 0,7 Unitate Vită Mare /ha, dar nu mai puțin de 0,3 Unitate Vită Mare.	Cel puțin 14ha fânețe, față de 0ha în prezent.	1	√	√	√	√	√	
b. Refacerea pe cel puțin o treime din suprafață a habitatelor de fânețe, cea ce se poate face prin: reconstituirea de fânețe permanente sau utilizarea alternativă ca și pășuni – fânețe prin rotație la minim 2 ani	<i>Euphydrias aurinia</i> – min. 100 <i>Isophya stysi</i> – min. 300 <i>Euplagia quadripunctata</i> – min. 500	1	√	√	√	√	√	
c. Pășunarea de preferință cu vite mari, iar dacă se pășunează și cu oi, procentul de ovine se recomandă să nu depășească 30% ovine		1	√	√	√	√	√	
1.3. a. Realizarea lucrărilor de întreținere a pajiștilor astfel încât să se asigure menținerea condițiilor necesare pentru satisfacerea cerințelor ecologice ale speciilor de interes conservativ.	0 ha incendiate/an	1	√	√	√	√	√	Custode, proprietari

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

b. Organizarea de patrulări în perioada de primăvară și toamnă.		1	√	√	√	√	√	
1.4. Menținerea lizierei pădurilor și asigurarea unei fâșii minime de 10m lățime de vegetație arbustivă cu <i>Prunus</i> și <i>Rubus</i> de-a lungul lizierei. Pentru realizarea acestei activități se vor avea în vedere:	Fâșie de 10m cu arbuști de-a lungul întregii liziere, 100%	1	√	√	√	√	√	Custode, proprietari
a. Organizarea de patrulări pentru a preveni tăierea arbuștilor de pe lizieră în perioadele de curățare a pajiștii.		1	√	√	√	√	√	
b. Stabilirea, în colaborare cu gestionarul fondului forestier și cu firmele de exploatare autorizate pentru parchete în zona ariei protejate, a modalității în care se pot reduce la minim eventualele diminuări ale lizierei la scoaterea/apropierea masei lemnoase.		1	√					
c. Obligarea firmelor de exploatare la refacerea lizierei distruse cu ocazia exploatărilor forestiere și identificarea de resurse - proiecte - pentru reconstrucție ecologică a lizierei dacă este necesar.		1	√					

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

1.5. Studiarea posibilităților de refacere a habitatelor speciilor și inițierea unor proiecte pentru refacere, care să includă:								
a. Cartarea habitatelor speciilor și a răspândirii tuturor speciilor de plante gazdă	Ha habitate refăcute	3			√	√	√	Custode
b. Elaborare studiu de refacere		1	√	√	√	√	√	
c. Identificare de proiecte – resurse - și parteneri pentru refacere ecologică		2	√					
		3	√	√	√	√	√	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013**Programul.2: Conștientizare și educație**

Obiectiv: Asigurarea colaborării și sprijinului factorilor interesați principali pentru refacerea habitatului și îmbunătățirea nivelului de înțelegere a importanței naturii de către copii

Acțiuni	Indicator de finalizare	Prioritate	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Responsabilitatea principală pentru implementare
2.1. Informarea/conștientizarea proprietarilor și a utilizatorilor pășunii cu privire la beneficiile măsurilor de management	100% din proprietari conștientizați	1	√	√	√	√	√	Custode
a. Organizare de întâlniri – eventual chiar în teren – pentru a se explica măsurile de management durabil și avantajele lor.		1	√	√	√	√	√	
b. Încurajarea asocierii proprietarilor pentru a asigura un management durabil și venituri din utilizarea pajiștii.		1	√	√	√	√	√	
2.2. Facilitarea realizării și	Implicarea a 100% din	3	√	√	√	√	√	Custode

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

implementării unor mecanisme/soluții care să permită un management responsabil al pășunii	proprietari							
a. Colaborare cu experți în domeniul agriculturii și al dezvoltării durabile a comunităților pentru identificare de soluții care să sprijine proprietarii / gestionarii pășunii și să asigure realizarea măsurilor de management	Eventual 1 asociere	3	√	√	√	√	√	
2.3. Lobby pentru implementarea de către Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Cluj a măsurii de menținere vegetației arbustive pe 10% din suprafață, în pâlcuri de cel mult 100 m ² , conform procedurii de control al Agenției de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Cluj	% proprietari care au accesat plăți compensatorii	2	√	√	√	√	√	Custode
a. Pregătirea argumentelor cu ajutorul specialiștilor și în colaborare cu administratorii altor arii protejate cu		2	√	√	√	√	√	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

măsuri similare de management. b. Întâlniri cu Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură Cluj pentru a stabili modalitățile în care se poate obține sprijin în implementarea acestei prevederi.								
2.4. Prezentări organizate pentru diferite grupe de vârstă în școlile din comunitățile locale	Min. 2/an	2	√	√	√	√	√	Custode, ONG-uri de mediu, Agenția pentru Protecția Mediului
a. Elaborarea unui plan acțiuni de conștientizare pe 5 ani și a planurilor de activitate anuale.		2	√	√	√	√	√	
b. Pregătirea și realizarea evenimentelor de conștientizare funcție de grupul țintă.		2	√	√	√	√	√	
c. Identificarea de parteneri care pot ajuta la realizarea activităților de conștientizare și educație.		2	√	√	√	√	√	
2.5. Organizare activităților practice de educație ecologică pe teren	Min. 2/an	1	√	√	√	√	√	Custode, ONG-uri de mediu, Agenția pentru Protecția Mediului
a. Elaborarea unui plan de educație pe 5		1	√	√	√	√	√	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

ani și a planurilor de activitate anuale.							
b. Pregătirea acțiunilor de educație funcție de grupul țintă - vârsta copiilor.	1	√	√	√	√	√	
c. Identificarea de parteneri care pot ajuta la realizarea activităților de conștientizare și educație.	1	√	√	√	√	√	

Programul.3: Management și monitorizare

Obiectiv specific: Asigurarea resurselor necesare pentru managementul sitului și monitorizarea biodiversității și a activităților umane.

Acțiuni	Indicator de finalizare	Prioritate	Anul 1	Anul 2	Anul 3	Anul 4	Anul 5	Responsabilitatea principală pentru implementare
3.1. Asigurarea resurselor necesare pentru managementul sitului	Resurse financiare necesare Cel puțin 0,4 normă specialist arii protejate acoperită ²	1	√	√	√	√	√	Custode, Agenția pentru Protecția Mediului
a. Monitorizarea implementării Planului de Management și revizuirea periodică a necesarului de resurse.		1	√	√	√	√	√	
b. Asigurarea resurselor umane, financiare și a echipamentelor necesare pentru activități.		1	√	√	√	√	√	
3.2. Monitorizarea biodiversității și a activităților umane conform planului de monitoring	Conform planului de monitorizare	1	√	√	√	√	√	Custode
a. Monitorizarea se va face conform Planului de Monitoring prezentat la		1	√	√	√	√	√	

² A se vedea explicații la Capitolul E2

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Capitolul E4 și Anexa nr. 6.								
3.3. Monitorizarea eficienței activităților de management	Cel puțin o analiză pe an	1	√	√	√	√	√	Custode
Se va face urmărind indicatorii de finalizare din Planul operațional.		1	√	√	√	√	√	

D.4. Activități și măsuri de management specifice pentru implementarea planului de acțiuni

Pentru realizarea obiectivelor stabilite prin Planul Operațional este necesar să fie planificate și să fie realizate activități de management și să fie stabilite măsuri specifice, respectiv să se asigure aplicarea legislației. Activitățile specifice sunt incluse în tabelul nr. 10 ca și subpuncte, și se vor implementa de către Custodele ariei protejate.

Activitățile și măsurile prezentate în tabelul 10 *nu sunt singurele* ce se pot defini pe perioada de implementare a Planului de Management. În baza prevederilor din Planul de acțiuni vor fi definite și alte activități și măsuri, care vor fi incluse în planurile anuale de lucru. În măsura în care, în perioada de implementare, vor fi stabilite activități și măsuri care necesită acordul și colaborarea factorilor interesați, Custodele se obligă să se consulte cu aceștia.

E. ASIGURAREA IMPLEMENTĂRII PLANULUI DE MANAGEMENT

E.1. Sistemul de luare a deciziilor

După cum s-a arătat mai sus, realizarea obiectivelor de management din ariile protejate din zona Poienile de la Șard va contribui, prin crearea condițiilor necesare pentru habitate și specii, atât la conservarea naturii, cât și la asigurarea unor servicii de mediu importante pentru bunăstarea locuitorilor din zonă. Implementarea măsurilor de management trebuie să se facă nu numai prin efortul Custodelui, ci prin implicarea activă a factorilor interesați.

Pentru a se asigura implicarea activă a comunității locale și a altor factori interesați în implementarea măsurilor de management, este important ca în stabilirea sistemului de luare a deciziilor Custodele să se asigure că va utiliza *mecanisme minime pentru implicarea factorilor interesați*, care să permită nu numai informarea lor, dar și integrarea opiniilor și a expertizei acestora în deciziile ce se vor lua pentru managementul ariei protejate.

Decizia în stabilirea acțiunilor și activităților de management revine custodelui, cu excepția aprobării proiectelor care pot avea impact asupra aria protejată. Ca urmare, custodele va organiza sesiuni de informare, va asigura o transparență totală cu privire la activitățile desfășurate și va organiza întâlniri, grupuri de lucru ori de câte ori este necesar și important să se țină cont de expertiza și opiniile factorilor interesați. Detalierea modului în care se va face acest lucru se va face în Planul de comunicare a ariei protejate.

E.2. Resurse umane

Tabelul de mai jos prezintă situația resurselor umane de care ar trebui să dispună Custodele pentru a implementa Planul de Management. Având în vedere că situl are suprafață foarte mică, dar problemele legate de speciile de interes de conservare sunt destul de mari, se recomandă ca persoana care se va ocupa de management să aibă cunoștințe bune de management al ariilor protejate. Pentru implementarea planului în condiții optime este necesar un specialist arii protejate cu o normă parțială de 0,4, ceea ce înseamnă că ar fi nevoie de personal care să poată dedica 40% dintr-o normă întreagă managementului acestui sit. Se recomandă ca persoana să aibă competențele unui Specialist Arii Protejate, conform standardului ocupațional³ în vigoare pentru ocupația cu codul COR⁴ 213306. Această normă poate fi împărțită și între un specialist și un ranger, de preferință localnic care poate să facă patruleări frecvente fără a se deplasa pe distanțe mari până la sit.

Se vor coopta, de asemenea, experți și voluntari pentru activități specifice, cum ar fi de exemplu monitorizarea stării de conservare a habitatelor și speciilor cel puțin o dată la 5 ani. Zona este ”generoasă” din acest punct de vedere: proximitatea orașului Cluj, cu numeroase facultăți și potențial de voluntariat poate ajuta mult Custodele, mai ales în perioadele în care nu dispune de resursele financiare necesare.

E.3. Resurse financiare necesare pentru implementarea Planului de Management

Suma minimă necesară pentru managementul ariei protejate este de 144.185 lei pentru următorii cinci ani, ceea ce înseamnă 28.837 de lei în medie pe an. Sumele nu sunt distribuite egal pe cei cinci ani, anul în care trebuie să se facă monitorizarea speciilor fiind mult mai ”încărcat” din punct de vedere financiar.

³ Standardul ocupațional poate fi consultat pe <http://www.anc.edu.ro/uploads/SO/Specialist%20arii%20protejate.pdf>

⁴ COR – codul Ocupațiilor din România

IMPORTANT! Necesarul de resurse financiare s-a făcut pe baza unor calcule estimative, ele fiind orientative. Este foarte dificil să se calculeze cu exactitate sumele necesare pentru management pe o perioadă de 5 ani. În plus, sumele estimate nu includ toate cheltuieli posibile. De exemplu, estimare cheltuielilor pentru eventualele studii de refacere și pentru proiectele de refacere a habitatelor nu a fost posibilă. Se recomandă ca bugetul să se stabilească anual, luându-se în calcul nu numai prețuri unitare aplicabile pentru perioada respectivă, dar și eventuale modificări în ce privește prioritatea / urgența acțiunilor de management.

Deși Planul de Management a fost elaborat pentru o perioadă de 10 ani, pentru că ***Planul de acțiune este elaborat pentru o perioadă de 5 ani, necesarul financiar este estimat pentru perioada de implementare a acestuia.***

[Anexa nr. 5](#) - Plan Financiar prezintă estimarea resurselor financiare necesare pentru implementarea acțiunilor din Planul de Management.

Tabelul nr. 11

Necesarul de resurse financiare pentru managementul ariei protejate – total

Acțiuni	Prioritate	Salarii	Cheltuieli operaționale	Total	Mediu anual
Nivel optim					
Cheltuieli directe total	1, 2 și 3	73.648	23.537	58.623	11.725
<i>Din care cheltuieli de monitorizare</i>				38.561	7.712
Cheltuieli indirecte				47.000	9.400
Total buget plan management ron				144.185	28.837
Total buget plan management euro	Curs valutar aproximat 4,45			32.401	6.480

Tabelul nr. 12.

Necesarul de resurse financiare pentru managementul ariei protejate – pe programe de finanțare

Aria naturală protejată: ROSCI0356 Poienile de la Șard				Sume în lei	
Programe și sub-programe	NECESAR DE FINANȚARE				
	Scenariu critic*		Scenariu optim**		
	Ore lucru	Fonduri	Ore lucru	Fonduri	
P1 Managementul biodiversității					
1.1. Inventariere și cartare	-	-	-	-	
1.2. Monitorizarea stării de conservare	1,040	38,561	1,040	38,561	
1.3. Pază, implementare reglementări și măsuri specifice de protecție	24	820	24	820	
1.4. Managementul datelor	-	-	-	-	
1.5. (Re)introducere specii (extincte)	-	-	-	-	
1.6. Reconstrucție ecologică	120	4,797	168	6,580	
Subtotal P1 costuri operaționale anuale	1184	44,178	1,232	45,961	
Investitii P1 - 5 ani (durata planului de management)	-	-	-	-	
P2 Turism					
2.1. Infrastructură de vizitare	-	-	-	-	
2.2. Servicii, facilități de vizitare și promovarea turismului	-	-	-	-	
2.3. Managementul vizitatorilor	-	-	-	-	
Subtotal P2 costuri operaționale anuale	-	-	-	-	
Investitii P2 - 5 ani (durata planului de management)	-	-	-	-	
P3 Conștientizare, conservare tradiții și comunități locale					
3.1. Tradiții și comunități	-	-	-	-	
3.2. Conștientizare și comunicare	40	1,366	40	1,366	

3.3. Educație ecologică	80	2,712	80	2,712
Subtotal P3 costuri operaționale anuale	120	4,077	120	4,077
Investiții P3 - 5 ani (durata planului de management)	-	-	-	-
P4 Management și administrare				-
4.1. Echipament și infrastructură de funcționare	-	-	-	-
4.2. Personal conducere, coordonare, administrare	602	15,293	602	15,293
4.3. Documente strategice și de planificare	24	825	64	2,191
4.4. Instruire personal	-	-	-	-
Subtotal P4 costuri operaționale anuale	626	16,118	666	17,484
Investiții P4 - 5 ani (durata planului de management)	-	-	-	-
Total costuri operaționale anuale	1930	64,374	2,018	67,522
Investiții totale (5ani)	-	-	-	-
TOTAL FINANȚARE PLAN DE MANAGEMENT (5ANI)	1,930	141,036	2,018	144,185

*Scenariu critic = Nivelul de finanțare pentru misiunea critică este acela care permite atingerea cerințelor de bază pentru funcționarea ariei protejate. Funcțiile misiunii critice sunt acele activități care sunt obligatorii conform legii; obligatorii pentru îndeplinirea unui anumit mandat; obligatorii pentru a asigura o experiență plăcută și în siguranță a vizitatorilor în aria protejată; obligatorii pentru a asigura protecția resurselor naturale și culturale la un nivel de bază.

**Scenariu optim = Nivelul de finanțare pentru misiunea optimă este acela care permite atingerea în întregime a scopurilor și obiectivelor fiecărui program. Trebuie să fie scopuri și obiective realiste care să se poată atinge în condițiile în care fondurile ar fi disponibile. Ele trebuie să reflecte starea ideală care depășește cerințele minime impuse legal, se ridică la nivelul așteptărilor finanțatorilor, îmbunătățesc starea resurselor naturale și culturale în AP și ating pe deplin obiectivele arie protejate.

E.4. Monitorizarea implementării Planului de management

Pentru a fi urmărit în mod continuu și coerent modul în care, prin acțiunile de management planificate, se realizează obiectivele ariei protejate, a fost elaborat Planul de monitoring prezentat în [Anexa nr. 6](#).

Întrucât resursele de management sunt limitate, acest plan prevede, în principal, monitorizarea aspectelor legate de biodiversitate și de principalele activități umane, care sunt sau pot deveni presiuni/amenințări la adresa valorilor de biodiversitate.

Situația de referință, pentru indicatorii identificați în acest plan, a fost stabilită fie prin inventarierea de teren realizate în anul 2014, fie se vor colecta informații pe perioada elaborării Planului de management. Pentru acțiunile la care nu există date privind situația de referință, se recomandă stabilirea acestora într-un termen cât mai scurt. Indicatorii de succes sunt cei menționați în planul de monitoring și în planul operațional. Nu toți indicatorii de succes sunt incluși în Planul de monitoring, însă monitorizarea lor nu trebuie neglijată.

În Planul de monitoring s-au inclus în principal acele aspecte de monitorizat care necesită deplasări pe teren pentru stabilirea situației. Nu s-au inclus în acest plan aspectele a căror monitorizare presupune doar sintetizarea datelor din rapoarte de monitorizare și rapoarte de teren sau extragerea informației din rapoarte anuale.

Planul de monitoring este structurat pe baza periodicității acțiunilor de monitoring. O dată la cinci ani este recomandată realizarea de inventarieri complete, utilizând metodologiile de la inventarierea din 2014. Aceste monitorizări ar trebui corelate cu perioadele în care se depun rapoartele de monitorizare la nivel național către Comisia Europeană.

Ideal, în situația în care există fonduri suficiente, majoritatea monitorizărilor ar trebui făcute anual. Din lipsa certitudinii asigurării cu fonduri, s-a alocat număr de zile de monitorizare după trei criterii: ideal, optim și minim. Analiza financiară s-a făcut însă doar pe numărul de zile-om necesare cu numărul optim de zile.

Custodele va analiza rezultatele monitorizării și va adapta măsurile de management pentru a crește eficiența acestora. Rezultatele analizelor vor fi extrem de importante la revizuirea Planului operațional după primii cinci ani de implementare a Planului de management.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

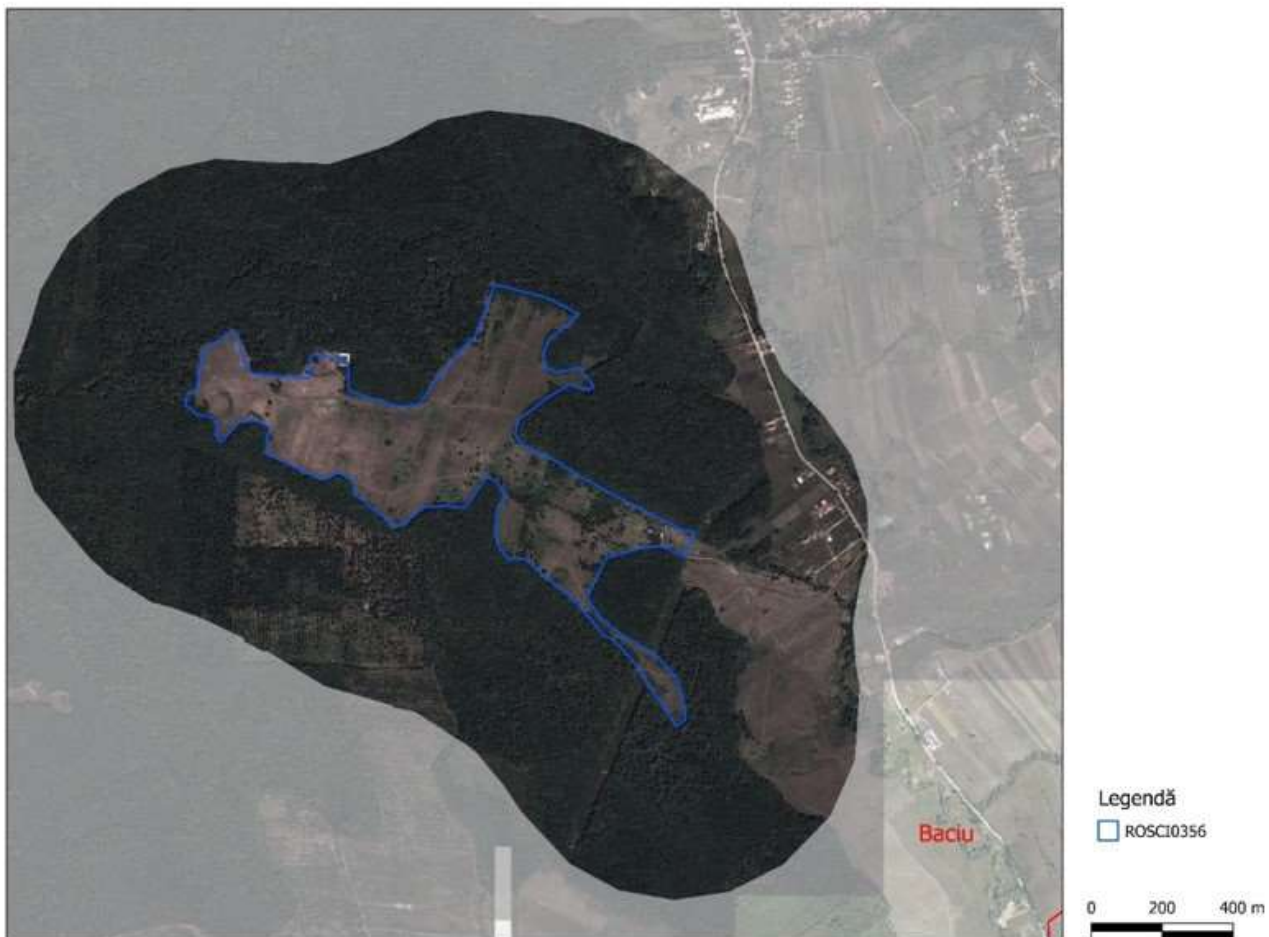
Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

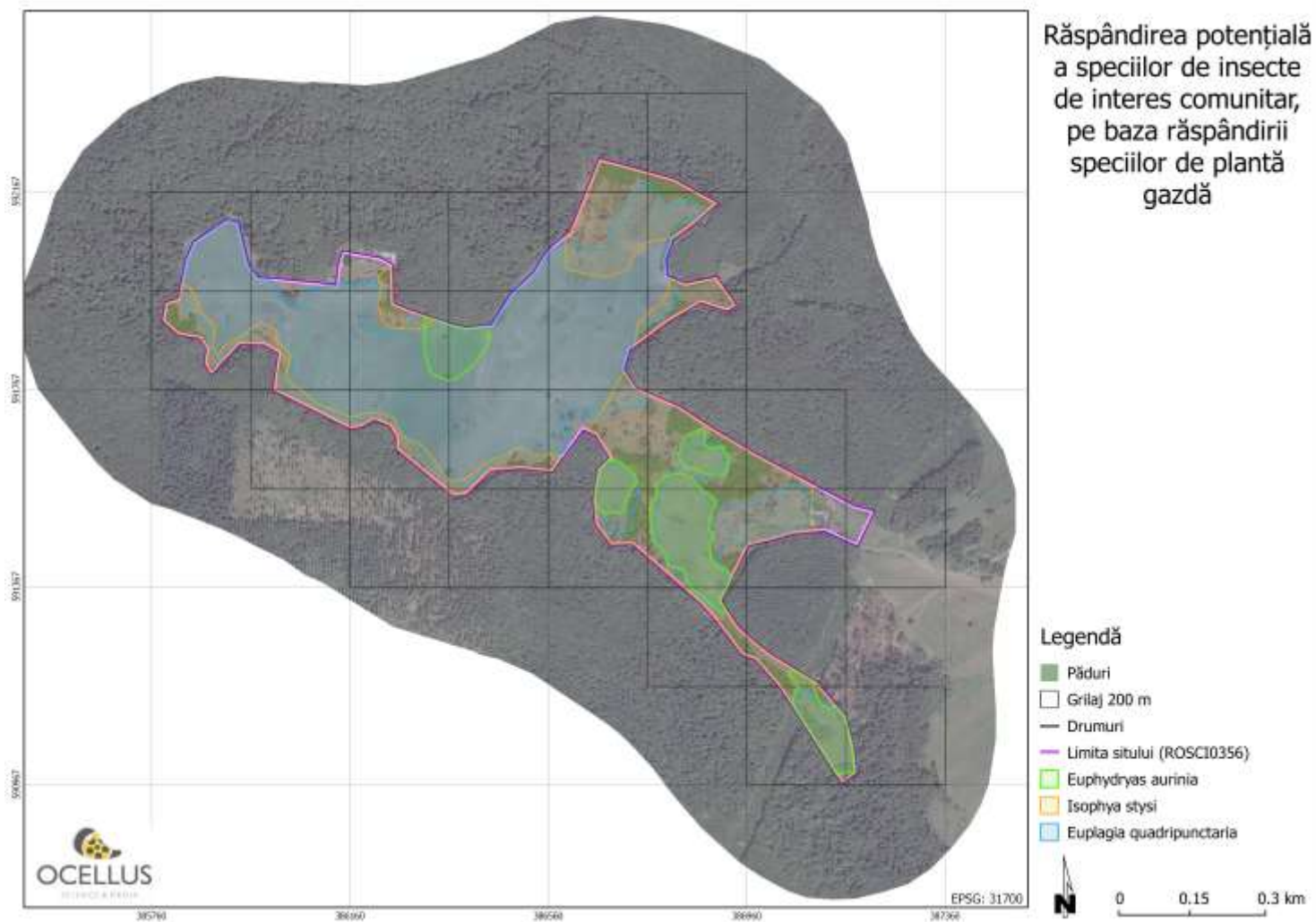
Anexa nr. 1 la Planul de management

HARTĂ SATELITARĂ A SITULUI ȘARD

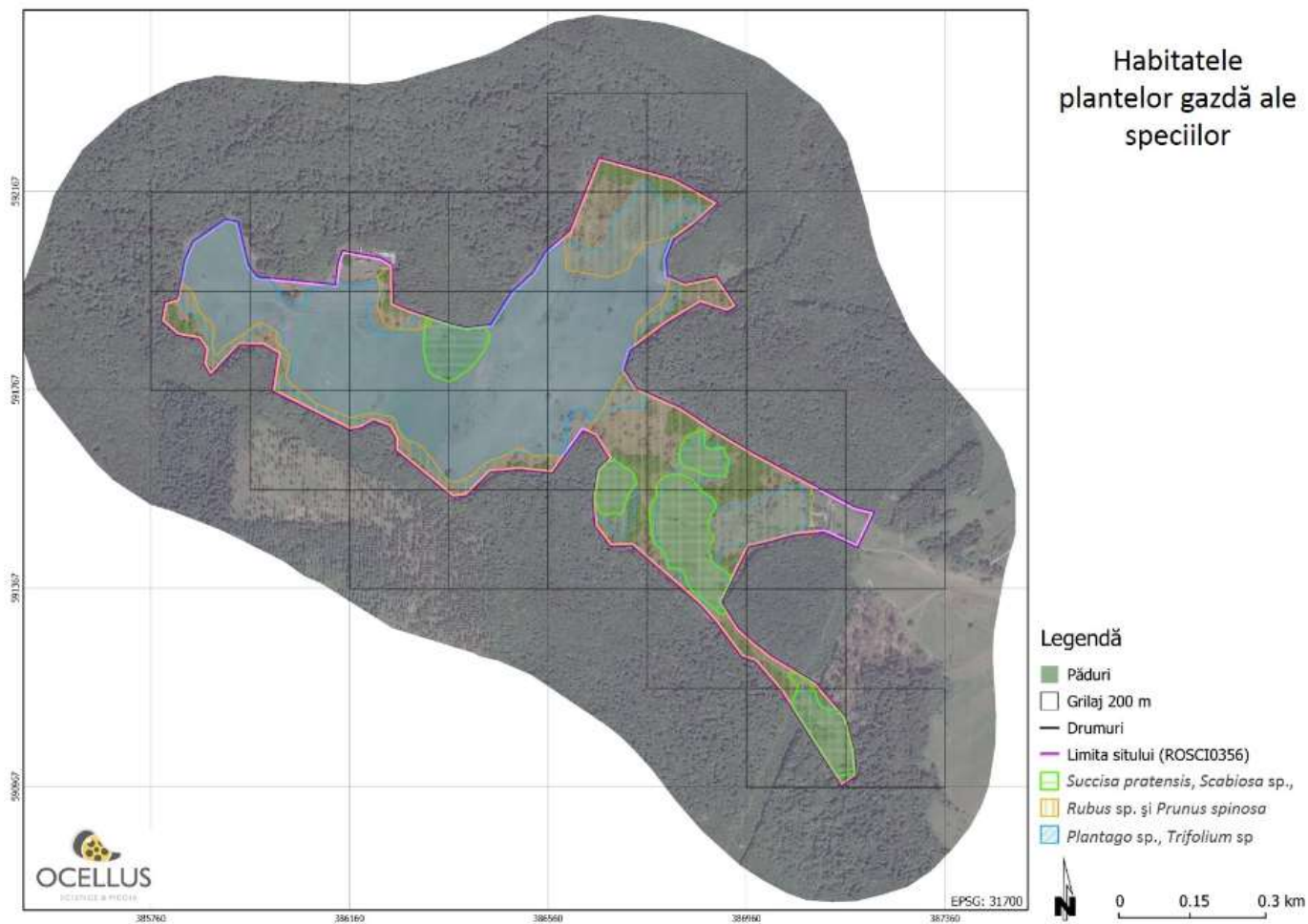

Anexa nr. 2 la Planul de management

VALORILE NATURALE ALE SITULUI ȘARD

HABITATELE PLANTELOR GAZDĂ ALE SPECIILOR

Anexa nr. 4 la Planul de management

FIȘELE SPECIILOR DE INTERES COMUNITAR

Fișa speciei *Euphydryas aurinia*

Denumire științifică: *Euphydryas aurinia*

Denumiri populare: RO: fluture auriu, HU: lápi tarkalepke, EN: marsh fritillary

Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală de conservare	Starea de conservare favorabilă se atinge prin:
Luminișuri sau margini de păduri de foioase, pe teren mlăștinos	Specia are nevoie de plante gazde specifice: <i>Succisa pratensis</i> , <i>Scabiosa</i> spp. și <i>Plantago</i> spp.	Prezența speciilor de plantă gazdă Prezența habitatelor mlăștinoase	Nefavorabilă – rea Există pajiști mezofile cu <i>Succisa pratensis</i> , <i>Scabiosa</i> spp., <i>Plantago lanceolata</i> și <i>Plantago media</i> , care sunt plante gazdă, însă din cauza pășunatului intensiv pajiștile sunt degradate	Prezența speciilor de plantă gazdă în număr mai mare Prezența habitatelor mlăștinoase

Amenințările

Pășunatul cu ovine și îndepărtarea arbuștilor

Incendierea

UNIUNEA EUROPEANĂ

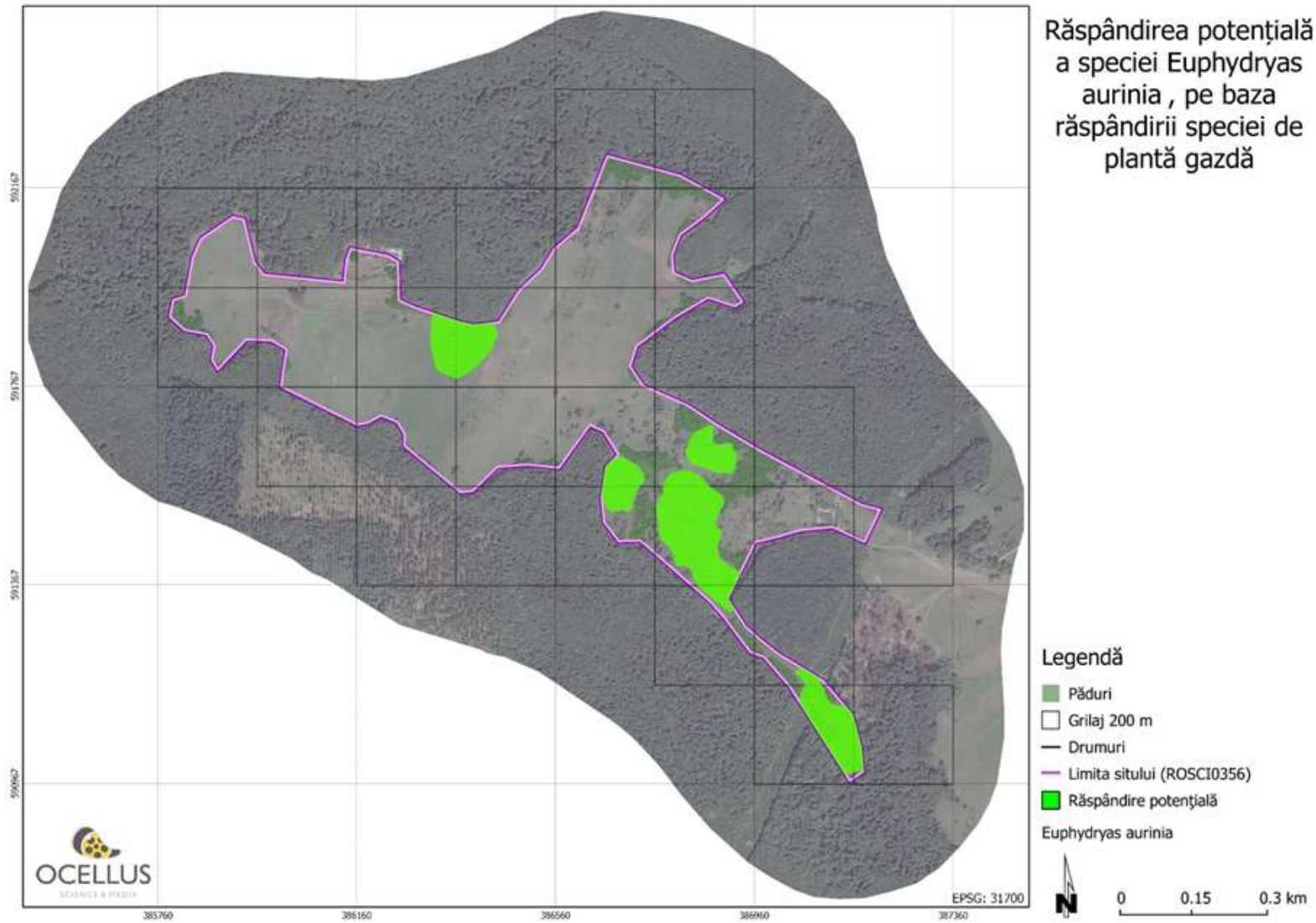
GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Fișa speciei *Isophya stysi*

Descrierea speciei

Denumire științifică: *Isophya stysi*

Denumiri populare: RO: cosașul lui Stys; HU: Stys tarszája, Stys-szöcskéje, erdélyi tarsza; EN: Stys's bush-cricket; DE: Sichelschrecke

Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală de conservare	Starea de conservare favorabilă se atinge prin:
Pajiști, poieni și fânețe mezofile din apropierea pădurilor	Ierburi înalte cu frunze late cum sunt <i>Veratrum</i> , etc. pentru hrană - larve Tufișuri mici de <i>Rubus</i> sp. și <i>Prunus spinosa</i>	Prezența ierburilor cu frunze late Prezența tufelor mici de <i>Rubus</i> sp. și <i>Prunus spinosa</i> în zona de ecoton pădure – pajiște.	Nefavorabilă – rea Lipsa tufelor mici de <i>Rubus</i> sp. și <i>Prunus spinosa</i> în zona de ecoton pădure-pajiște, cauzată de pășunatul intensiv - în unele cazuri și cu capre - și defrișatul tufelor de <i>Prunus spinosa</i> de pe pășuni.	Prezența ierburilor cu frunze late, de ex. <i>Veratrum</i> Prezența tufelor mici de <i>Rubus</i> sp. și <i>Prunus spinosa</i> cel puțin 5% din suprafața habitatului 6520 în zona de ecoton pădure – pajiște. 0,3 – 0,7 Unitate Vită Mare /ha încărcătură în pajiștile și a cosirii în perioada de dezvoltare a larvelor și perioada de reproducere - înainte de începutul lunii septembrie.

Amenințările

Pășunatul cu ovine și îndepărtarea arbuștilor

Incendierea

UNIUNEA EUROPEANĂ

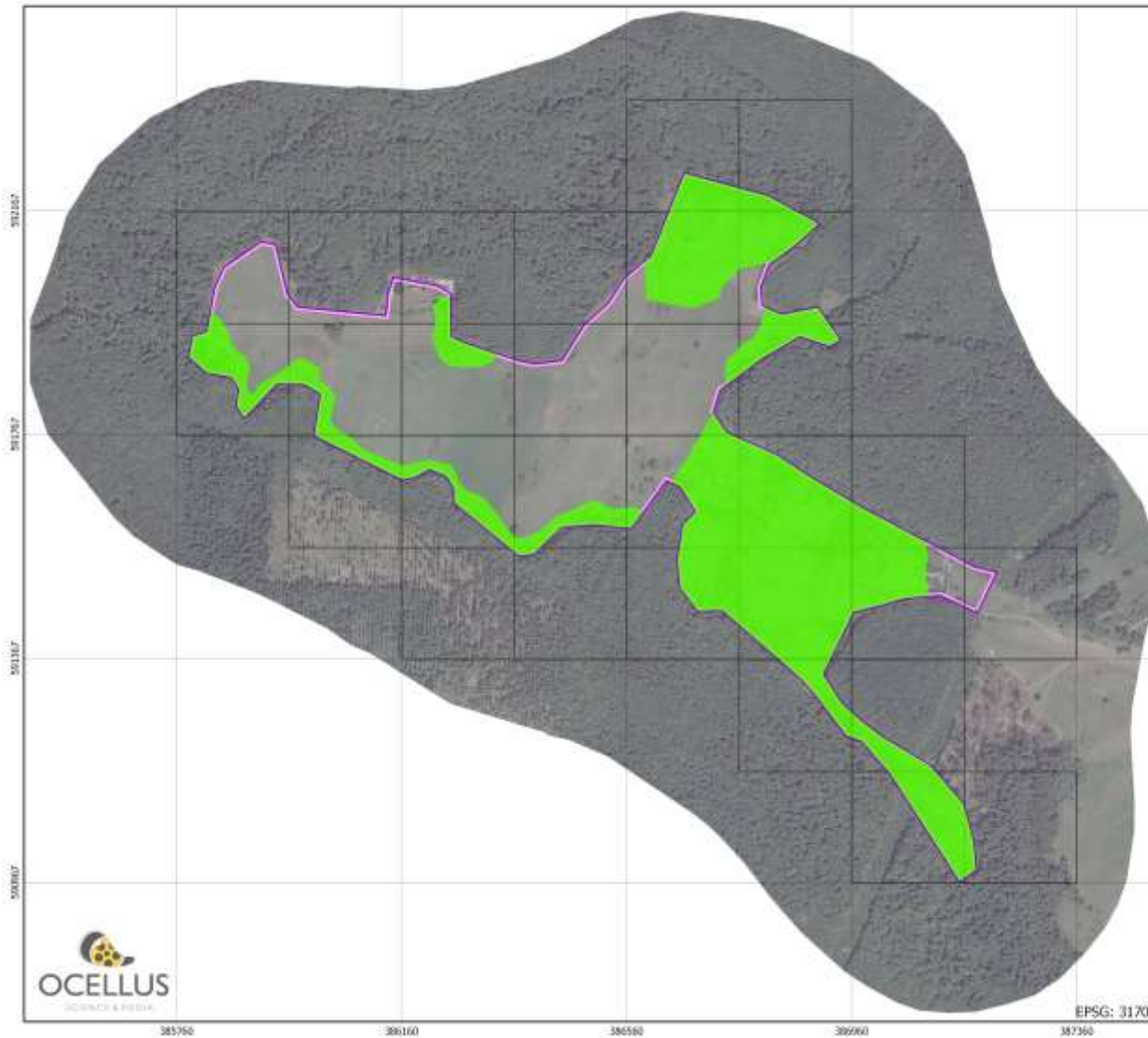
GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Răspândirea potențială
a speciei *Isophya stysi*,
pe baza răspândirii
speciei de plantă
gazdă

Legendă

- Păduri
- Grilaj 200 m
- Drumuri
- Limita sitului (ROSCI0356)
- Răspândire potențială

Isophya stysi

0 0.15 0.3 km

Fișa speciei *Euplagia quadripunctaria*

Denumire științifică: *Callimorpha /Euplagia/Panaxia quadripunctaria*

Denumiri populare: RO: fluture vărgat, HU: csíkos medvelepke, EN: Jersey Tiger

Habitat

Habitatul	Cerințele specifice pentru habitate	Indicatori posibili	Starea actuală de conservare	Starea de conservare favorabilă se atinge prin:
Zone deschise din pădurile de foioase, sau povârnișurile cu vegetație abundentă	Omizile se hrănesc cu frunze de pătlagină - <i>Plantago sp.</i> , salată - <i>Lactuca sp.</i> , trifoi - <i>Trifolium sp.</i> , urzică - <i>Urtica dioica</i> , păpădie - <i>Taraxacum officinale</i> , urzica moartă - <i>Lamium album</i> , cânepa codrului - <i>Eupatorium cannabinum etc.</i>	Prezența plantelor gazdă. Prezența luminișurilor în păduri. Habitat umede.	Nefavorabilă – rea Plantele gazdă sunt prezente în sit. Situl este de fapt un luminiș. Habitat umede sunt prezente	Menținerea luminișurilor, Menținerea habitatelor umede.

Amenințările

Pășunatul cu ovine și îndepărtarea arbuștilor

Incendierea

UNIUNEA EUROPEANĂ

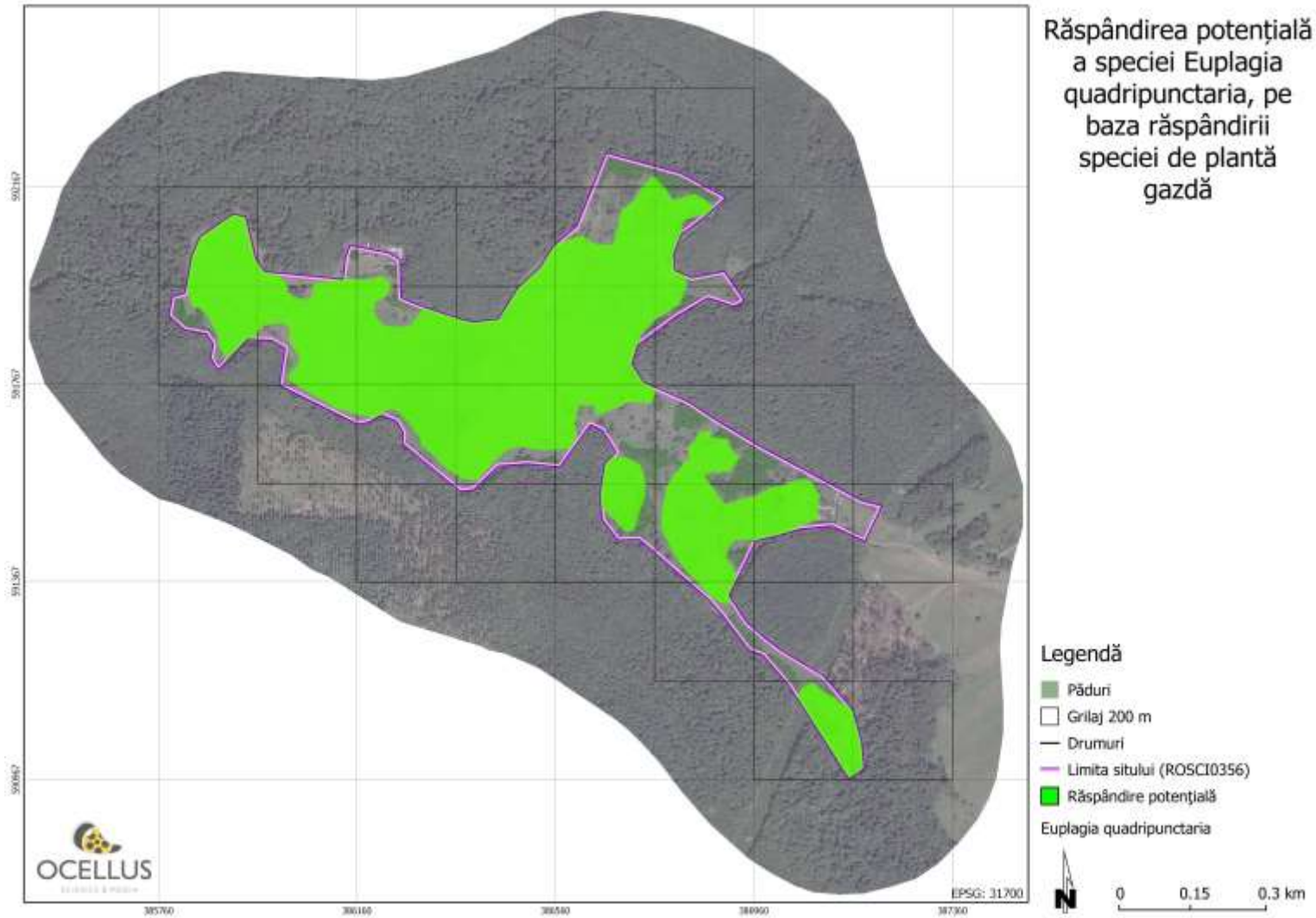
GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Anexa nr. 5 la Planul de management

PLANUL FINANCIAR DUPĂ PLANUL DE ACȚIUNI

Actiuni	Prioritate	Salarii	Operaționale	Total plan management cheltuieli directe
Programul 1: Conservarea speciilor de interes comunitar				
1.1.	1	3.558	510	4.068
1.2.	1	11.860	8.060	19.920
1.3.	1	1.186	225	1.411
1.4.	1	2.372	315	2.687
1.5.	3	237	1.545	1.782
Total Programul 1				29.868
Programul.2: Conștientizare și educație				
2.1.	1	5.930	900	6.830
2.2.	3	1.186	180	1.366

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

2.3.	2	712	113	825
2.4.	2	5.930	1.132	7.062
2.5.	1	5.930	566	6.496
Total Programul 2				22.578
Programul 3: Management și monitorizare				
3.1.	1	3.558	2.264	5.822
3.2.	1	30.835	7.726	38.561
3.3.	1	356	-	356
Total Programul 3				44.739

Anexa nr. 6 la Planul de management

PLANUL DE MONITORING

Legendă: Zile/om necesare: M – minim; O – optim; I- ideal

Activitatea	Ce se monitorizează-	Indicator	Situația de referință - 2014	Sursa de verificare a datelor	Metoda de monitorizare	Cine efectuează monitorizarea	Perioada de monitorizare	Frecvența de monitorizare	Zile/om necesare			Observații
									M	O	I	
A. Monitorizări care se fac o dată la 5 ani												
1.1.	Se refac populațiile speciilor?	<i>Euphydryas aurinia</i> - min. 100	<i>Euphydryas aurinia</i> - 0	Raport de monitorizare	Metoda transectului	Expert extern	Sezon de vegetație	5 ani	10	15	20	Protocoale de monitorizare întocmite în 2014
		<i>Isophya stysi</i> - min. 300	<i>Isophya stysi</i> - 0									
		<i>Euplagia quadripunctaria</i> - min. 500	<i>Euplagia quadripunctaria</i> - nu sunt date									
		<i>Euphydryas aurinia</i> - min. 100										
		<i>Isophya stysi</i> - min. 300										
		<i>Euplagia quadripunctaria</i> - min. 500										
			<i>Euphydryas aurinia</i> - 0									
			<i>Isophya stysi</i> - 0									
2.3.			<i>Euplagia quadripunctaria</i> - nu sunt date									

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

1.2.												
1.5.	Se îmbunătățește starea de conservare a habitatului?	Ha habitate refăcute în urma măsurilor de management	Nu sunt date	Raport de monitorizare	Cercetare de teren	Expert extern	Sezon vegetație	5 ani	5	10	15	Protocoale de monitorizare întocmite în 2014
Total zile/om necesare o dată la 5 ani									15	25	35	
B. Monitorizări care se fac anual												
1.2.	Există cel puțin 2% <i>Prunus Spinosa</i> , <i>Rubus</i> și <i>Veratrum</i> pe suprafața actuală din sit ?	Minim 0,8 ha pâlcuri de aprox. 8-10m ² /1000m ²	Nu se cunoaște	Raport anual	Metoda transectului	Custode	Sezon vegetație	Anual	3	5	5	Protocoale de monitorizare întocmite în 2014
2.3.	Se refac populațiile speciilor?	Minim 0,8 ha pâlcuri de aprox. 8-10m ² /1000m ²										
1.2.	Se cosește în perioadele stabilite?	14 ha fânețe	0 ha	Raport anual	Observații directe	Custode	Sezon de vegetație	Anual	1	1	1	Măsurarea integrală a suprafețelor de fânețe cosite
1.3.	Se curăță pășunea prin incendiere?	0 ha incendiate/an	0 ha	Raport anual	Observații directe	Custode	Sezon de vegetație	Anual	1	1	1	Măsurarea integrală a suprafețelor incendiate
1.4.	Lizierele de pădure sunt în stare bună, cu coronament închis și fâșie de arbuști pe margine?	Fâșie de 10m cu arbuști de-a lungul întregii liziere 100%	Nu se cunoaște	Raport anual	Observații directe	Custode	Sezon vegetație	Anual	2	3	3	Măsurare integrală a fâșiei de arbuști pe lungimea lizierei cu indicarea lățimii la fiecare 500 m
	S-au tăiat arbori de lizieră cu ocazia exploatărilor forestiere sau a tăierilor ilegale	0 metri de lizieră afectată	Nu se cunoaște	Raport anual	Observații directe	Custode	Tot anul	Anual	1	1	1	Măsurarea integrală a lizierei afectate

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

1.5.	S-au inițiat lucrări de refacere habitate?	Ha cu lucrări de refacere inițiate	Nu este cazul	Raport anual	Măsurare integrală suprafețe	Custode	Sezon vegetație	Anual	1	1	1	
Total zile/om necesare pentru monitorizările anuale									9	12	12	
C. Monitorizări care se fac lunar												
1.2.	Se respectă încărcătura recomandată pentru pășunat ?	Minim 0,3 - Maxim 0,7 Unitate Vită Mare /ha	1,2 Unitate Vită Mare /ha - circa 500 de oi pe toată suprafața	Rapoarte lunare	Observații directe	Custode	Sezon pășunat	Lunar	2	2	2	Verificare periodică a numărului de animale de pe pășune
Total zile/om necesare pentru monitorizările lunare									2	2	2	

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Investim în mediu. Credem în viitor

Instrumente Structurale
2007 - 2013

Bibliografie selectivă

- ***Planul Urbanistic General (PUG) al comunei Baciú (S.C. INFORM NET S.R.L.), valabilitate 2008-2018.
- ***Plan Urbanistic General (PUG) Municipiul Cluj-Napoca. Hotărâre de Consiliu Local (HCL) Număr 493/22.12.2014
- Raport de activitate realizat în urma activității nr. E.2.6.: Organizarea de activități de consultare publică aferente procedurii de elaborare și aprobare a planurilor de management pentru siturile de importanță comunitară ROSCI0074 – Făgetul Clujului – Valea Morii, ROSCI0356 – Poienile de la Șard și ROSCI0394 – Someșul Mic.
- CARPATCLIM Database European Commission - JRC, 2013; Szalai, S., Auer, I., Hiebl, J., Milkovich, J., Radim, T. Stepanek, P., Zahradnicek, P., Bihari, Z., Lakatos, M., Szentimrey, T., Limanowka, D., Kilar, P., Cheval, S., Deak, Gy., Mihic, D., Antolovic, I., Mihajlovic, V., Nejedlik, P., Stastny, P., Mikulova, K., Nabyvanets, I., Skyryk, O., Krakovskaya, S., Vogt, J., Antofie, T., Spinoni, J.: Climate of the Greater Carpathian Region. Final Technical Report. www.carpatclim-eu.org.
- Cristea, V.; Baciú, C.; Gafta, D. (2002): Municipiul Cluj-Napoca și zona periurbană: studii ambientale. Editura Accent. Cluj-Napoca
- Doniță N, Popescu A, Paucă-Comănescu M, Mihăilescu S, Biriș I.-A (2005): Habitatele din România, Editura Tehnică Silvică, București, p: 298-300, 306-308.
- Gardiner T., Hill J., Chesmore D. 2005. Review of the methods frequently used to estimate the abundance of Orthoptera in grassland ecosystems. *Journal of Insect Conservation*, 9:151–173.
- Goia M și Dincă V. (2006) Structura și răspândirea faunei de lepidoptere diurne (Hes- perioidea și Papilionoidea) în împrejurimile municipiului Cluj-Napoca și aspecte actuale ale influenței antropozoogene asupra mediului de viață al acestora. *Bul.inf. Soc.lepid.rom.* 17: 139-197.
- Iorgu IȘ, Pistică E, Păiș L., Lupu G., Iușan C.2008. Checklist of Romanian Orthoptera (Insecta: Orthoptera) and their distribution by ecoregions. *Travaux du Muséum d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa"*, LI: 119-135
- Penuelas, J., Filella, I., Stefanescu, C. și Lluisa, J. (2005) Caterpillars of *Euphydryas aurinia* (Lepidoptera: Nymphalidae) feeding on *Succisa pratensis* leaves induce large foliar emissions of methanol. *New Phytologist* 167 (851-857)
- Rákósy L., Goia M. și Kovács Z. (2003). *Catalogul Lepidopterelor României*. Societatea

Lepidopterologică Română, Cluj-Napoca.

Sanda V, Öllerer K, Burescu P (2008): Fitocenozele din România, Editura Ars Docendi, București, p: 117-120.

Settele, J. 2006. Protocol for Butterfly Transects for ALARM FSN. Pages 1–14.

***documentele de consultare a factorilor interesați